

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 10.— P. FELEÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FELEÉVRE 10.— PENGÓ

Kishirdetések ára: a kihirdetési rovamban előfizetők részére egy szövegnyi közlésre 10 fillér, vastag betűvel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szög) egy pengő. **A hirdetések díjait előre fizetendőnek**

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÖLDSZ. 2.
TELEFONSZÁMA: 118-489
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
Aki a lapot az előfizetés lejáratá előtt 8 nappal irásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szövege.
Nagyhirdetések ára: egy hatodszázados (35 mm széles) milliméteres egyszerű beiktatású 20 fillér. Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér. **A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget!**

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Azonnali helyre keresünk 25-35 év körüli molnársegédet kétvágós, visszautékos malomban. Önállóan dolgozni tudó molnároknak pályázatát kérjük. **Fehérgyarmati Múzeum, Fehérgyarmat, 3746**

Részes molnár

alkalmaznák. Fejér megye Bicske melletti vízumalommal, amit villanyerőre is átszerelték. Csak szerelésben időkeletemben járhatnak és legalább 3000 pengő forgatókéval rendelkezniük kell. **Kaffka Dezső főosztályfőnök, Budapest, VII., Damjanich-utca 19. emelet, 7142**

Keresünk

fiatal női molnársegédet azonnali helyre, fizetés a hivatalosan megállapított felhő. **Bácsbokodi hengermalom és Szarvótelepek Rt., Bátaszéki telepe, 7147**

Nős molnár

keresek visszautékos malomban állandó állásra, csak olyan molnároknak pályázhatnak, akik visszautékos malomban huzamosabb ideig dolgoztak. Pályázatokat életkor és utolsó helyi megjelölésével kérem. Utókeletemben nem tértek. **Próbaidő megjelölésük. Józsefmalom, Bonyhád, Tolna megye, 7151**

ÁLLÁST KERESŐK

Nőtlen

35 éves, németül beszélő molnársegéd, egyik legnagyobb vidéki malomban 14 esztendőn üzemelt és laboratóriumi gyakorlati elhelyezkedést keres. Megkeresők: „Malmászati szakiskola” vezetője 3747” jellegére a kiadóba kérem. 3747

Nőtlen

malomtisztviselő, zsidó, aki 17 éves állását most hagyja el, legelőnyben áll az igényekkel bármilyen elhelyezéssel. **Vallás: Cím: Löwy Géza, Zalaegerszeg, 7148**

Képesített

nagy gyakorlati tudással bír zsidó molnársegéd ideiglenes munkaként keres olyan malomban, amely az előírt 82, illetve 85 búzát, rozsot 72, illetve 75% ra kiőrölni képes. Készítései megterítette ellenében helyszínen fizet. **Fizetés csak eredmény után és annak arányában reflektál. Cím a kiadóban, 7150**

Elsőrendű

szakember állást keres azonnali. Távolság nem hátrány. **Gyenes Miklós, Budapestmihály, 3742**

VEGYESEK

3-4-járutú

leszerelendő malom berendezést keresek megvételre. **Leírás: Fáber malomépítész, Budapest, Wesselényi-utca 29. II. 6., 2392/5**

Dieselmotorok

138 lóerős, 2200 fordulatú, dinamóval, komplett villanytelep, eladók külön is. **Rymor, Budapest, Váci-út 50. 2314/a**

Gőzmalom Cegléden

készítésű, rozsos 5-járutú kereskedelmi örlésre is alkalmas, családai ok miatt eladó. **Erdeklődni lehet: özv. Krinovics Béláné, Detva, Szlovákia, 3734**

Sáropataki

malomkőveket olcsón szállítják. **Kardos Dániel malomkőfaragó, Sáropatak (Kővi Sándor-utca 2.), 417**

Lisztekre

ögg. ög. EB és SB re mintázott árajánlatot kérek, elszállításra készpénzzel fizetéssel. **Zsákotkat előre megküldöm. Szegedtől 200 kilométeres körzetből kérem ajánlatokat min. 1000 kg-os mennyiségű lisztre és korpára is. **Kármán Oszkár, Szeged, Honvéd-tér 8-9., telefon 19-47, 7101****

Machán hengerek

25/50 és dupla, 30/60-as szimpla nagyon jó állapotban kaphatók. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21., 2401/a**

Önélesedő

legnagyobb végzőképességű darálókőveket jó állással, próba utáni fizetésre szállítják. **Kalmár-féle „Vulkán” malomkőgyára, Ajka, 3625**

Barnaszéngenerátorok

szabadalmazott salaklevágó- és buktatórostélvél, üzembiztos, kizárva. **Kátránykiválókat, minden öntvényi külön is adok generátorokhoz. **Készítők: hengerfűrészek, dugattyúk, karikák, gőzhengert helyettesítő fűrészek. **Mindenemű malomipari vasalkatrészeket készítik: Bartók György gépüzem, Budapest, XIII., Szegedi-út 48., 7152******

Darálókőveket

smirglilből és hámzófogóköpöngyöket legjobb minőségben szállít. **Varga Ottó Lajos szőlőáruháza, Budapest, XIII., Fővény-utca 89., telefon: 291-493, 2377**

Eladó

segédmotoros, jó állapotban 200 pengőért, irógép 25 pengőért. **Veszek 110 mm széles, 8 méter hosszú, 60 mm széles 4 méter hosszú borszíjat, vörösrézvesző 7 mm vastag és 5 méter hosszú, 100 cm átmérőjű motorleanderket, furat 60 mm. Ajánlatokat végső ár megjelöléssel kér: Kovács Lajos, Battonya, I., Fő-út 51. sz., 7152**

Malomszereléseket

örlemények jó kiaknázású 25 éves szakemberrel vállalom. **Készítők modern malomgépeket, volt Első Magyar Gazdasági Gépgyár főtervezője és művezetője. **Kleiska Faliúti József, Alag, Pest mellett, 3703****

Megvételre

keres 80 kg hengereszeket és Fordson gyártású év, állapot, árajánlatl. **Király, Nagygeresd, 3796**

Malmot

vennék komoly, csuvarmentes búza-termő vidéken. **Teljes műszaki leírást, múltévi kimutatható vörösréz és árnyalással. **Harrer Nándor, Kál, Malom, 7134****

Eladó

Heves megyében villanyhajtású, üzemben levő, jömeneteli vasm- és keresszemely malom, előnyös árban és feltételekkel. **Két és fél, vagonos búza és egyvágós rozsmalom 16-járutú, daráló, olajtű, vetőmagtisztító van. **Az egész üzem modernül felszerelt, ápoltt és jókarban tartott. A malmok és melléküzemek önálló meghajtásúak. **Javitóműhely, raktárak, garázs, istálló, kocsiszín, melléküzemek bőven, teljes komfort, tűbiztonság, nagy udvar. **Evi átlagos vörösrézterméve 30 vagon. **Komoly érdeklődést a kiadóhivatalba kérem. **Heves megyei 7141” jellegére. 7141************

25/60-as

vasszekrényes, dupla Podvinez hengerek, detasör, szikerek eladók. **Heister, Cigánd, 3735**

9-rendszerű

búzamalom felét, esetleg egészét tőkével vagy 60-70 lóerős hajtógéppel rendelkezőnek béreandom. **Jellege „Jó körzet” 3743”**

Alsósztatás

modern malom-farar teljesen új állapotban eladó. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21., 2401/2**

Traktor

és stabil-hengerek, fényképező gépek, legelőnyos amerikai rendszer szerinti. **Dugattyúk, dugattyúgyűrűk, csapagatyúk, szelepek stb. **legelőnyosban, gyári garanciával. **Solyomosi és Társa, Budapest (VII., Tavaszmező-u. 6.) 468******

Elektromotorok

dinamók, generátorok minden nagyságban és áramnemre jutányosan kaphatók, cserélhető, javítható garancia mellett. **Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.), 2011**

Használt

traktort H. S. C. S., John Deere gyártmányú, generáljavítottá vették. **Részletes leírás a lehetőleg „Gvártási számmal” jelölésére Blocknerhez, Vilmos császár-út 33., 7145**

Eredeti

Oroszlán-véjgyógyászati, drótszövetek, kopatószövetek legelőnyosabban: **Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.), 2000/1**

Megvételre

keresek 2 darab kétrétű Seck- vagy Pohl-féle sikszitát. **Huszár Ernő molnár, Felsőbány, u. p. Alsóbogad, 3744**

Motorokat

10-150 HP teljesítményű szimpla, Gyári javításokat, hengerfűrészeket, csiszológépeket, fogókat, kézikészeket, előnyös árban készítenek. **Atalkitások minden üzemre vállalom. **Cseréleteket kötik: Kurucz Testvérek gépipari vállalat, Budapest (VI., Angyal-földi-út 6.), 2038****

Tízjártú

malom azonnal eladó. **Zemmel látható. Cím a kiadóban, 7089**

Gazdasági

szabadonlövő 10 részű, olcsón kapható. **Rácz Ármin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7., 2142**

Elektromotorok

dinamók, nagy vasszekrényesek, szerelés, cseréletek. **Rymor, Budapest (Váci-út 50.), 2035**

Fűstszívó ventilátor

(exhaustor) 800 mm szívszívóművel csatlakozással gőzkamrához, elektromotor-meghajtással. **Eladó. **Gosztynyi Gépgyár, Budapest, V., Csáky-utca 55., 7149****

Szabadonlövő

sikszíték, legelőnyosabb modernített alacsony típusú darálószíték, hámzófogókat, szabadonlövő sikszíték-meghajtó közelműveket jutányos árban szállítok. **Szereléseket felőlyősséggel vállalom. **Fáber Sándor malomépítész, Budapest, Wesselényi-utca 29. II. 6., 2392/3****

Vennék

jó minőségű, modernített malmot búzavidéken, csuvarmentes helyen. **Ajánlatokat „Késpénz 714” jellegére a kiadóhivatalba kérem, 7144**

Bérbeadó

azonnali 9-járutú, 4-járutú rozos gőzmalom, daráló, öt- és hatvágós szikékben, jó körzetben. **Börösszeg évi 50 málza búza és 400 málza díjmentes darálás. **Leveleket „Kisgyöny 7143” jellegére a kiadóhivatalba kérem. 7143****

Keresünk

8-13-jártú malmot tiszta búza-termő vidéken bérletre, esetleg megvételre. **Barta és Társa, Kőtelek, 3741**

Csigatörő

gyári, elsőrendű kivitelben kapható: **Zöldhegyi M. István, Budapest, Báthory-u. 3., 2033/1**

Mérlegek

újak és használtak állandók. **raktáron. **Javitásokat a legelőnyosabban vállalom. **Fodor Ándor, Budapest (VII., Dembinsky-u. 9.) Tel.: 349-810, 2194******

Csigatörő

ha jól akar, „Spirál”-védjeggyel vegyen. **Beszerezhet: Úrmeinyi Károly cégnél, Budapest (V., Báthory-u. 7.) 2010**

Műszaki

rögzölt vállalkozás Gyula gépjárműtechnikus, Budapest, VIII., Vist-utca 4., földszint 1., 3715

Kiárusítás

21-es hengerek, Ewart-lánccok, gall-lánccok különféle méretekben és nagy mennyiségben olcsón kaphatók, amíg a készlet tart. **Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2006/6**

Kitűnő

környékű 10-járutú, automatikus szívómalmom betegség miatt Felsőborsodban sürgősen eladó 25 ezer pengőért. **Csak személyesen tárgyalok. **Szekélymalom, Rakaca, 3745****

Szalagfűrész

minden méretben, újak és használtak és egyéb famegmunkáló gépek állandóan kaphatók. **Keller, Ujpest, Petőfi-utca 22., 2174**

Automatikus

gabonamérleg 10, 20, 50, 100, 200 kg egyszerű kiönlésre kaphatók. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21., 2401/4**

2. és 3. sz. Besser

Ren-táblés olcsón kapható. **Rácz Ármin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 1., 2295/3**

Golyóscsapágyakat

cselgépkezek, traktorokhoz, malomgépkezek minden méretben, gyári garanciával, javítható. **Új golyóscsapágyakat, csapágyházakat legelőnyosabban szállítunk. **Solyomosi és Tsa, Budapest, Tavaszmező-utca 6., 469****

Eladó

eredeti Chronos önműködő gabonamérleg 7½ és 20 kiló kiöntésű, 1-es számú Radikal hámzófogó, 300 tömlős Wörner porszívó. **Kozma Sándor, Budapest, Podmaniczky-utca 35., 6682**

Villanymotorok

dinamók, eladók. **Elektróipar, Budapest, (VI., Csengery-utca 71.) 123-882, 2002**

Porszívók

minden méretben, nyomó és szívó rendszerben, igen jó minőségű tömlőkkel és különféle eladatok. **Kendoff Antal gépészmérnök Budapest, XIII., Lehel-utca 64. Telefon: 298-935, 2287**

Eladó

esetleg bérbeadó Keskemenet elsőrendű berendezésű, napi 3 vagon örlő-kapacitású vasm- és kereskedelmi búza, és rozsmalom nagy teherrel, 5 szobás úri és több személyzetű lakással, raktárak, görög, hűtőszekrény, átfalozás mellett. **Az üzemet megtekinteni szombaton és vasárnap lehet, valamint érdeklődni ajánlathoz Fekete Mihály úri tulajdonosnál, **Keckemé-ten, Csáky-utca 9., 6447****

21, 21/a, 22, 25/50

dupla 30/60 vasszekrényes hengerek, 1 pár 36 collos francia kő, 30 HP fatűzlésű szivógázmozgató jutányos árban eladó. **Fáber malomépítész, Budapest, Wesselényi-utca 29. II. 6., 2392/5**

Bérbeadó

Nagyatadon, járási székelyhelyen jóforgalmú, vegyesiparus, kilencjártú malomnak felelőse. **Erdeklődés: Válaszképpen levelel Horváth Viktor, Nagyátad címre kérem. 7133**

Meteor

vetőmagosztályozó gépjármű, szélárammal működő, új állapotban, alkalmi áron eladó. **Úrmeinyi Károly, Budapest, V., Báthory-utca 7., 2010/1**

Védje meg

motorját a hengerfejrepedéstől és így üzemelt a sok pénzbe kerülő kényszerű szűzétől „SILBAK” motorvédő alkalmazásával. **Forgalomba hozza: Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21., 2401/4**

Eladó

Ganz 3/8 kombinált, Ganz 11/a sűrű, Ganz 11 hengerek, Reich-gyártmányú szimpla Reform darálószíték, 12 HP Langen Wolf két lendkereskes benzínmotor. **Bányk Ganz 5 HP benzínmotor. **Fenti gépek kifüggesztés jökrában. **Richter gépjármű-üzem, Székesfehérvár, 7127******

Golyóscsapágyak

22/80-as szimpla vasszekrényes Sikszi 2-4-6 réti szabonlövő Koptató: 1 sz. függőleges triórrel Malomjáró: 36 collos Függlőleges darálók: 17, 19, 24 collos, Jindrich új és használtak **KANN és HELLER Rt., Budapest, V., Vilmos császár-út 62., 2367/1**

Kerések

megvételre 800-1070 ig golyós csapágy, szimpla felvonókat, függőköves darálót, bármilyen nagyságokban, egy táborigi helyet. **Kalmár Béla, Ajka, 3738**

Hengerek

fogaskerek, tartalék-hengerek, Ewart-lánccok, fűrészesek, kővaszterek, közelművelek, alkatrészek és az összes malomberendezési cikkek jutányos árban beszerezhetők. **Geiger Benő, Budapest, XIII., Gombóc-utca 36. Tel.: 291-438., 2037**

Ganz

hengerek 22/65 dupla vasszekrényes, 29/60, 9/14 dupla faszekrényes, kitűnő állapotban azonnali kaphatók. **Rácz Ármin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7., 2336/2**

Eladó

Szombathelyi olajprés, esetleg egész felszerelés. **Rakonczay, Szakmár, 3739**

Legelőnyosabb

a motorüzem. **Atalkitómalmában garanciával megújított vasszekrényes, 30% kal kevesebb fogyasztás, 15% kal több lóerő. **Nyeres büz, nincs kátrány. **Nyersolajmotorokat átalakítok javítok, üzembeközök órára napibérrel: **Bukovits, Budapest, Wahrman-utca 9. Váci-útnál, 2065********

„Rábe”

tányeros modern kivitelű detasörök raktárról kaphatók. **Rácz Ármin és Társa, Budapest (VI., Ó-utca 7.), 2009**

Malomkővek

darálásra és kőrésre, a két termékből, valamint önélesedő műköveket francia kvarezből minden méretben kaphatók. **Kann és Heller Rt. 70 éves malomkőgyára, Budapest, V., Vilmos császár-út 62., 2190**

Eladó

2 db dinamó 1100 fordulat 500/740 volt, 65/52 ampér, 1 db 11/a hengerek, 1 db kettősöltött 22-es hengerek, 2 db tartalék-hengerek, 1 db 2 méter hosszú gabona előszíta lemezevonat. **2 db Seck felbontó, 1 db zsákvarrógép, 1 db 8 méter hosszú 2 méter széles átjáró vashid hullámmelző-oldallal és tetővel és 1 db fédes fideses kocsi. **Kutrovácz Kálmán, Tűskesztenpéter, 7146****

Figyelem!

Gépvásárlók! Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivógáz-, benzín- és nyersolajmotort — 2 lóerőtől kezdve — Diamanthoz jöjjenek, mert egyévi jótállással vállal és részfelvitelre is ad. **Budapest, Váci-út 43., 2092**

160-200 HP

Fegyver- és gépjárműmotor Diesel v. szivógázüzemre kapható (vilamos generátorral is Kurucz Testvérek, Budapest, VI., Angyal-földi-út 6., 2269

Előírással

motorfejcsatlakozókat légvédelmi célokra, tömlőket, mankókat és puttonyfejcsatlakozókat, szivattyúkat készletről szállít. **Győző Béla és Társa, Budapest, VI., Vilmos császár-út 61., 2334**

Rex I. Graepel

gyártmányú motoros, új vetőmagtisztító gépet, használt, de kifüggesztésben állapotban kapható: **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21., 2401/1**

Gabonafajszűrlő

hitelesítve, precíz kivitelben kapható. **László és Fia műszaki és gépkereskedők, Budapest, V., Alkotmány-u. 25., telefon: 118-431 és 117-752, 2233/7**

Benzínmotor

fekvő 6-8 HP's gyári lag teljesen javítva, ugyanott **Jindrich daráló 640 mm köátmérővel használt, de kifüggesztésben állapotban, igen előnyös árban kaphatók **László és Fia műszaki gépkereskedők, Budapest, V., Alkotmány-utca 25., 2233/5****

ALKALMI VÉTEL:

Hengerek: 22/80-as szimpla vasszekrényes Sikszi 2-4-6 réti szabonlövő Koptató: 1 sz. függőleges triórrel Malomjáró: 36 collos Függlőleges darálók: 17, 19, 24 collos, J

50 százalékos olaj-
megtakarítást érhet el!
Fáradt olaját a
„RETROIL“
szab. olajregeneráló
készülékkel regenerálva, új
olajként használhatja kg-
kint 8-10 filléres üzem-
költséggel

a „RETROIL“
készüléket minden vé-el-
kötelezettség nélkül pró-
bára szállítjuk és üzemen
bemutatjuk. Több mint
100 darab üzemen.
Beszerezhető:
KEMÉNY MANÓ
műszaki cégnél
Bpest, V. Akadémia-u. 21.

Hitelesített malmi könyvek

VÁNDARÁLÁSI KÖNYV. 2.-
VAMPELJEGYZÉSI VAGY
VAMCSERKÖNYV. 4.-
GABONARAKTÁRKÖNYV. 2.-
GRLEMENYRAKTÁR-
KÖNYV. 2.-
ÓRLESI (MALTER) KÖNYV. 2.-
PENZTÁRKÖNYV. 2.-
Legelősebb beszerzési forrás:

**MAGYAR MOLNÁROK
LAPJA**
Kiadóhivatala

Plombázófogók

acél-, ólom- és
szövetplombákhoz
Szövetjelzőgépek.
Acél-, szalag- és
szövetplombák
Kalauzfogók.
Hordólemezek.
Konzervbontók
Takarékperselyek

özv. Ujágh Árpádné
Budapest, II., Bimbó-út 17.
Telefon: 154-426

ALKATRÉSZEK SZIJTÁRCSÁK

Ford és Fordsonhoz
LEGALCSÓBBAN

WITTENBERGERNÉL

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM
TELEFONSZÁM: 115-459

Órellenőrzőóra

és azok tartozékai: papírszalag vagy számlap,
könyv, lécs kulcs, doboz, börtök állandóan
raktáron. — Ó R - E S A U T Ó Ó R A K ,
valamint kilométerjelzők szakjavító műhelye
SCHVARCZ TESTVÉREK
aranyéremmel kitüntetett órásmesterek
Budapest, VI., Podmaniczky-u. 59. Tel.: 129-624
Vidéki rendeléseket, javításokat elfogadunk

NAGY LISZTÜZLET.

Mindfajta lisztet, korpát, tengerit vesz és elad.
Szállításkor készpénzzel fizet. Sürgős ajánlatot kér:
Fehér Sándor, Felsővisó, Máramaros megye

MÁRTA SZABADONLENGŐ SIKSZITA-HAJTÓMŰ

RASZERELHETŐ BARMELY KETSZEKRENYES SIKSZITARA

ÚJ ÉS GYÁRILAG JAVÍTOTT MALOMGÉPEK:

Felvonók, szimpla és dupla kivitelben.
Nemzeti gabonatisztítógép, 1-es sz. triórral.
Tarar, osztályzó, E. O. P. 2000 mm-es.
Tarar, 3-as szívószéllel, 600 mm-es.
Gabonahámzógép, Besser, 3-as sz. golyós csapágyazással.
Gabonahámzógép, A. G. K. gyártmány, 3-as sz.
Allókőves daráló, 400 mm-es, Kühne-gyártmány.
Malomkőjárat, komplett, szimpla és dupla.
Reform új daratisztítógép, dupla, golyós, csapágyazással.
Reform daratisztítógép, dupla, E. M. G. gyártmány, 400 mm-es.
Reform daratisztítógép, szimpla, E. M. G. gyártmány, 400 mm-es.
Sikszita új, 36 drb. 800x1600 mm kerettel, Márta hajtóművel.
Sikszita E. M. G. 28 drb. 1100x1600 mm keret, Márta hajtóművel.
Sikszita, E. M. G. 24 drb. 1500x1600 mm keret, Márta hajtóművel.
Exhaustor, E. M. G. 800 mm-es; turbó rendszerű 400 és 800 mm-es.
Nyomó porszűrő, E. M. G. gyártm. 128 tömlővel.
Szívó porszűrő, Seck gyártm. 4 drb. 400 mm-es tömlővel.
Simon Bühler, vasszekrényes, dupla hengerszék, 240/1000 mm.
Daverio, Zürich, vasszekrényes, dupla hengerszék, 250/1000 mm.
Ganz vasszekrényes, dupla hengerszék, 22/50-es.
Ganz vasszekrényes, szimpla hengerszék, 22/50-es.
Ganz faszekrényes, dupla hengerszék, 21-es.
Ganz faszekrényes, dupla hengerszék, 22/65-ös.
Ganz faszekrényes szimpla hengerszék, 22/65-ös.
Ganz faszekrényes, dupla hengerszék, 29/60-as.
Ganz faszekrényes, dupla hengerszék, 3/8-as.
Ganz hengervátkelő- és csiszológép, 1000 mm-es hengerekhez.

KREISLER

MALOMBEREDEZŐ VÁLLALAT KFT.
Budapest, XIII., Fóthi-út 18. (Váci-út mellett). Telefon: 291-691.

Boldog újévet kívánnak igen tisztelt vevőiknek és üzletbarátaiknak:

Blockner J. hirdetőiroda

Budapest,
IV., Városház-utca 10.

Kendoff Antal

okl. gépészmérnök
malomipari szakértő és berendező
Budapest, XIII., Lehel-utca 64.

Rácz Ármin és Társa

műszaki kereskedők, malomipari szaküzlet
Budapest, VI., Ó-utca 7.

Graepel Húgó betéti társaság

malomépítész, gép- és rostalemezgyár
Budapest, X., Szlávy-utca 20—30.

Kossányi István

malomkőgyára
Budapest, V., Visegrádi-utca 53.

Roseth György

az oroszlanvédjegyű szitaselymek
magyarországi vezérképviselője
Budapest, V., Katona József-utca 27.

Hofer

műszaki, olaj és villamossági kft.
Budapest, VII., Király-utca 55.

Kozma Sándor

műszaki kereskedő
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35.

Stahel és Lenner

triór- és lemezlyukasztógár rt.
Budapest, XIII., Országbíró-utca 44—46.

Kálmán József

műszaki és gépkereskedő
Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Kreisler

malomberendezési vállalat
Budapest, XIII., Fóthy-út 18.

özv. Ujágh Árpádné

Budapest,
II., Bimbó-út 17. szám.

Kann és Heller rt.

Budapest,
V., Vilmos császár-út 62.

Kurucz Testvérek

mótor és gépgyár
Budapest, XIII., Angyalföldi-utca 6.

Ürményi Károly

műszaki és gépkereskedő
Budapest, V., Báthory-utca 7.

Karczag és Társa

műszaki és gépkereskedők
Budapest, VI., Lázár-utca 13.

László és Fia

műszaki és malomberendezési üzlet
Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

Vadásztöltény-, Gyutacs- és Fémárgyár rt.

(volt Első Magyar Gazdasági Gépgyár)
Budapest, VI., Váci-út 19.

Kartal Testvérek

műszaki kereskedők
Budapest, V., Alkotmány-utca. 27.

Magyar Lajos

gépszíj és műszaki bőrárugyár rt.
Budapest, V., Katona József-utca 9—11.

Wittenberger István

Ford és Fordson alkatrészek lerakata
Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

Kemény Manó

műszaki kereskedő
Budapest, V., Akadémia-utca 21.

Mótor és Gépgyár Martos és Herz

Budapest, XIV., Erzsébet királyné-út 87.

Zoltán Zsigmond

Schweiz Seidengazefabrik, Thal
magyarországi képviselője
Budapest, V., Klotild-utca 14/b.

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 10.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGÓ, FÉLÉVRE 10.— PENGÓ

Kis hirdetések ára: a kihirdetési rovathoz előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér. A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő. A hirdetések díjak előre fizetendők.

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÖLD SZ. 2.

TELEFONSZÁM: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk számla száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

Aki a lapot az előfizetés lejárta előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált.

Nagyhirdetések ára: egy hatodhásas (35 mm széles) milliméterszerű beiktatása 20 fillér. Szövegoldalón (75 milliméter széles) 60 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

1941

Írta: **CSIIHA GYÓZÓ**, a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetségének molnárelnöke.

Megszokott békés, könnyű értelmében hiába kívánnék boldog új esztendőt. Megpróbáltatásos lesz, nehéz és harcoss.

Özönével zúdulnak a magyar malomiparra új események, új feladatok, hirtelen változó, sokszor át sem tekinthető tömegben. Háború van, termés alig volt s ebből a kevésből az egész megnagyobbodott országot el kell látnunk kenyérral. Magyar kötelesség hűségesen vállalunk minden feladatot, megfeszítenünk minden erőnket és megállnunk a helyünket. Minden körülmények közt.

Iparunknak ez a mai nehéz helyzete világosan tükröződik érdekképviseletünknek izgalmas, örökké résen álló, hatalmas munkájában is. Melyről csak annak van fogalma, aki közelebbről megnézi.

Annyit azonban a távolabb állóknak is látniuk, legalább is érezniük kell, hogy a magyar Őskeresztény malmokat összefogó egyetlen érdekképviselet gyors összekovácsolása egyenesen sorsdöntő érdekünk volt. Mi lenne ma, ha a szinte emberfeletti szakmai feladatoknak legtöbbször perenyi idővesztést nem tűrő teendői közt egymást tépnék? Ha egyetlen tábor, egyetlen képviseletként — céltalan, eredménytelen és hosszadalmas tanácskozásokat félretéve — nem állna őrt érdekeink mellett a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége? Pillanatok alatt dobódnak ma porondra életbevágó, nagy kérdések s rögtön, de legkésőbb órák alatt már állást kell foglalni, cselekedni és harcolni. Merőben megváltozott az érdekképviseleti munka üteme és módja.

Bennünket, a vezetőség molnártagjait, megköt a malom, az itthon gondja. Első kötelessége ma minden magyar molnárnak a saját üzeme. Hogy ezekben a valóban sorsdöntő pillanatokban felfelé és lefelé mindenkit meggyőzzünk arról, hogy az Őskeresztény malmok az ország lisztellátását akarják és igenis tudják magukra vállalni. Minden képességünket ki kell most fejtenünk és megmutatnunk, mert — nyugodtan állítom — ezen fordul meg, hogy mit fog a jövőben ránk bízni kormányzatunk.

Egyéni munkánk összefogója, irányítója, szinte megszervezője pedig érdekképviseletünk. Tényleges vezetése olyan férfi kezében van, aki hatalmas munkabírással vállal és áll minden harcot. Aki meri és tudja magára venni s gyors intézkedésekkel levezetni azt a nagy felelősséget, melyet ma az ország legfontosabb érdekképviseletének vezetése jelent.

Érezniük kell az Őskeresztény malmoknak, hogy más világ fordult rájuk, hogy jelentőségükben ugrásszerűen nőttek meg s érezniük kell, hogy érdekképviseletük életében jobb jövőjük forr és készül. Látniuk kell ezt akkor is, ha a búzainség s emiatt a minden malomra egyaránt igazságos búzaelosztás lehetetlensége torzít is a képen.

Az érdekképviseleti munka 1941-ben elsősorban az lesz, hogy búza legyen minél több Őskeresztény malomban és kenyér mindegyiknek az országban. Ez a munka minden irányban lépésről-lépésre való elszánt közelharcot jelent. Nem az érdekképviseleten mulik, ha a siker nem lesz hiánytalan. Vannak búzaterületi adottságok és kormányzati elhatározások, melyeket megmásítani nem tudunk.

A közellátás mindinkább hatóságivá vá-

lik. Merőben új helyzet, mely teljesen felforgatja a malmoknak a régi rendben kialakult piachelyzetét. Nyugodtan merem mondani, hogy nagyobb mértékben forgatja fel, mint amennyire szükség volna. Nyugodtan merem mondani azt is, hogy nem ez az egészséges helyzet. Ezt a gyors szükség kényszerre váltotta ki s a hirtelen megoldás távol áll a tökéletességtől, sőt az emberileg elérhetőtől is. Mert nem vitás, hogy a malmok régóta alakult piachelyzete egészséges természeti adottságok következménye volt s hogy azt megbolygatni gazdaságilag káros.

Előrelátható, hogy mindaddig, míg a háborús helyzet tart, a hatósági közellátás nem fog engedni nyomásából. Helyes közgazdasági vonalvezetés mellett azonban világosnak látszik, hogy a közellátásnak a mi érdekképviseletünk életerébe kell átmennie. Mert odatartozik. Olyan új és hatalmas érdekképviseleti munkakör, melyről a multban szó sem esett. Az új államfejlődésben nagy feladatok várnak az érdekképviseletekre. S ha valóban meg fogják kapni igazi munkaterületeiket, az államvezetés hatalmas terhektől tud majd felszabadulni. Ha ma az ország kenyérellátását érdekképviseletünkre bíznák, habozás nélkül vállalná és meg is oldaná.

Ez a gondolatkör szervesen kapcsolódik át a magyar malomipar racionalizálásába. Mert egy malomiparnak, melynek az országot teljes felelősség mellett, az őrléstől a szétosztásig, a leggazdaságosabban kell ellátnia, szükségképpen kell magát racionalizálnia.

Eleve tisztában kell azonban lennünk azzal, hogy minden igazi racionalizálásnak legelső és alapvető feltétele a műszaki korszerűség és minél nagyobb fokú műszaki tökéletesség. Világosan kell látnunk azt is, hogy az ilyen irányú fejlődésnek egyenesen áthághatatlan akadály a mai merevségében a zártszám, mely ilyen értelemben soha sem volt igazi célkitűzésünk. Ha a malmok létszámával együtt lezártuk a malmok műszaki fejlődését is — ma ez a helyzet —, nem tudunk racionalizálni s ezáltal olcsóbban termelni. Mert korszerűsíteni teljesítménynövelés nélkül nem lehet. Nem lehet műszakilag és nincs értelme gazdaságilag. Ha racionalizálni akarunk, lényegesen csökkennie kell a malmok számának, de párhuzamosan, erős ütemben feljavulnia a megmaradók műszaki felkészültségének. Hogy ez hogyan történjék, egyéni felvásárlásokkal, társulásokkal, érdekképviseleti hatáskörben, vagy állami beavatkozással, ennek fejtegetése túlmenne most cikkem keretén. Bizonyos azonban, hogy a zártszám mai értelmezésének gyökeresen meg kell változnia.

A világosan nem látók nem veszik észre, hogy a racionalizálás felé, ha látszólag közvetett cselekedettel is, komoly érdekképviseleti munka folyik. Minden gondolatunkban és tettünkben benne van. Sok szállal kapaszkodik a zsidókérdésbe is. Részben vele együtt halad előre. Nem várható a racionalizálásban hirtelen és tűnemenyes eredmények. Már csak azért sem, mert alapfeltétele a természeténél fogva lassú műszaki tökéletesedés.

Bármily kellemetlennek látszót mondok is, le merem írni, hogy a fenti értelemben

vett racionalizálás szinte nyilvánvalóan fogja megváltoztatni a cseretelepek ellen eddig vallott harcoss állásfoglalásunkat is. Természetesen azonban csak akkor, ha lesz majd igazi racionalizálás. Addig nem.

A nagy átalakulások már egészen megszokott új rendjében az sem elképzelhetetlen, hogy a vámcserre, sőt az óhitű vámorlás is új alakot ölt fel.

Az érdekképviselet nehéz napi munkája közben fájdalmasan halasztódik a nagy megmozdulás régi célkitűzésünkért, a molnáriskoláért. Pedig nincs nagyszámú kiváló molnárgárdánk. Nem is lesz molnáriskola nélkül. A Magyar Molnárcéh testvéri célkitűzését örömmel látjuk és támogatjuk. De úgy érzem, hogy nem a szakma javának, hanem a szakma tömegének kell itt megindulnia. Mihelyt a gond és munka nem lesz ilyen határtalanul sok, a Magyar Őskeresztény Malmok szövetségére fog hárulni a döntő fellépés, lelkes és komoly áldozatokkal is.

A csuvarozás: égető szegényünk, mesterségünk undok kinövése. Erre mégis csak jutott egy-egy kis idő, nagyon komoly tárgyalásokra is. Jutnia kell 1941-ben is. Nem hinné az ember, hogy milyen bámulatos akadályokkal kell megküzdenünk. Hiába a külföldi példák, melyek a tisztességtelen verseny messze kihatású közgazdasági kártevéseit világosan látják, hiába a Magyar Szent Korona nevében hozott bírói ítéletek hosszú sora, melyek kárhozottják, elítélik és eltiltják a csuvarozást. Hiszen még a napokban is, komoly tárgyalások közben, erélyesen kellett támadnunk azt az illetékes helyről hangoztatott felfogást, hogy a csuvarozás az öröklöttökkel szemben a malmok egészséges versenye! Egészséges verseny! Füttyölővel, dudával, háznál koldulással, egymás szidásával, drága fuvarköltések meg nem fizetett, odaajándékozott tisztességtelen versenybe dobásával!

Félek, hogy 1941-ben is támadnunk kell ezt a politikai közgazdasági beállítást. Még erősebben kell tehát harcolnunk. Főképpen azért, mert a Magyar Őskeresztény Malmok Szövetsége vagyunk. Akiknek kötelességünk harcolni a magyar ipar erkölcséért, mert nemzeti erkölcsünk egyik összetevője. Harcolunk, ahogy tudunk, meggyőzéssel, kiállással, konoksággal. És míg a siker meg nem lesz, harcolunk tovább a kamarai perekkel is. Mert nem képzelhető el, hogy az Iparügyi Minisztérium tisztult iparerkölcsi felfogása olyan rendeletet hozhasson, mely a magyar bírói ítéletek mindinkább növekvő számát értéktelen halomra döntené.

Nem képzelhető el azért sem, mert munkadíjunk ma már akkor is csupa áldozat, ha nem vetjük egy részét öldöklő, gyilkos, tisztességtelen versenybe.

Munkadíjunk? Hiába volt minden törekvésünk, nem tudtuk eredményt elérni 1940-ben. Pedig erősen alól vagyunk azon a határon, mely üzemünk rendes karbantartását és műszaki fejlődését lehetővé tenné. A vántermény ára alig nőtt, a költségek nagy mértékben törtek és törnek felfelé. Az átirányító intézkedésekben a fogyasztói és valutáris érdekek győzött a termelői érdekekkel szemben. Mi a termelőkhöz tartozunk. Adja Isten, legyen erőnk elviselésére.

Pedig munkánk gazdaságosságának hiánya keservesen hat vissza munkásaink megélhetésére, gyermekeik fenntartására is. Ki mondhatná, hogy jól megy a soruk, hogy nem nagyon sok bajjal kell élniük? 1941 nehéz lesz.

A közellátási miniszter helyettese: Dr. Kacsóh Bálint

A m. kir. miniszterium dr. Kacsóh Bálint m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi államtitkár, az árellenőrzés országos kormánybiztosát ezen tisztsége alól, értékes és eredményes munkásságának elismerése mellett — saját kérelmére — felmentette és az árellenőrzés országos kormánybiztosává Illyefalvi I. Lajos m. kir. kormányfőtanácsost, Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatalának igazgatóját kinevezte.

Dr. Kacsóh Bálint működését nem kell a magyar malomipar és az országos közvélemény előtt ezúttal is méltatnunk. Mindenki tudatában van annak, hogy a jelenlegi gazdasági egyensúly és mindaz a vitális nemzeti érdek, mely ehhez fűződik, az ő céltudatos, szakértő, eredményes munkásságának eredménye. Örvenedetes tény, hogy dr. Kacsóh Bálint ebbeli munkásságát a jövőben még fokozottabb mértékben fogja élvezni az ország. Árkormánybiztosi tisztségéről ugyanis azért mondott le dr. Kacsóh Bálint, mert államtitkári minőségében dr. Laky

Dezső közellátási miniszter helyettese lévén, árkormánybiztosi teendőit nem képes olyan mértékben ellátni, mint azt ez a rendkívül fontos tisztség megkívánja.

Mint ahogy pedig a közellátási miniszterium nemcsak a közlekedés és általában a közszükségleti cikkekkel való ellátás egységes irányítását és intézését, hanem a közlekedés sorsdöntő fontosságú megszervezését, hanem azonkívül a m. kir. Kereskedelmi Hivatal és az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosságának ügyeit is irányítja és ellenőrzi, a közlekedési miniszter helyettesének, dr. Kacsóh Bálintnak, megnevezését és szétágazó teendői mellett csak az árellenőrzés irányítására és ellenőrzésére jut ideje, nem pedig a hivatal vezetésére.

Dr. Illyefalvi I. Lajosban a kormány méltó utódját találta az árkormánybiztosi tisztségre. Működése elé a magyar malomipar teljes bizalommal tekint, mert eddigi tisztségében országos elismerést szerzett magának.

A januári gabona-, termény- és őrleményárak

1941 január 1-től kezdődőleg úgy a búza, mint a rozs ára az 5430/1940. M. E. számú rendelet értelmében (Magyar Molnár Lapja 1940 augusztus 3-i száma) 10-10 fillérrel emelkedik. Ennek folytán úgy a búza, mint a rozs rendeltetésű alapárához január 1-től kezdődőleg, a szeptemberi áremelkedés fejében 20 f., az októberiért 20 f., a novemberiért 15 f., a decemberiért 15 f. és a januáriért 10 f. összesen tehát 80 fillér számítandó hozzá q-ként.

A januári áremelkedés következtében úgy a búza-, mint a rozsörlemények ára január 1-től kezdődőleg 10-10 fillérrel emelhető akként, hogy ez a 10 fillér a decemberi őrleményárakhoz egyenletesen hozzáadható. A 10 filléres áremelést minden őrleményhez egyenletesen kell hozzászámítani, tehát a nulláslisztek, a kenyérliszt és a korpa ára egyformán 10-10 fillérrel emelendő.

Január 1-én az árpa ára 20 fillérrel, a bab, lencse és hántolatlan borsó ára szintén 20-20

fillérrel emelkedik q-ként, mint azt a 23.400/1940. A. K. számú rendelet (M. M. L. 1940 szept. 14-i 37. száma) elrendeli.

A 26.800/1940. A. K. számú rendelet értelmében (M. M. L. 1940 október 12-i 47. száma) január 1-től a szemes tengeri ára is emelkedik q-ként 70 fillérrel, még pedig mind a hat területi csoportban. Ellenben esőkken az ára a mesterségesen szárított tengerinek január 1-től kezdődőleg 60 fillérrel 100 kg-onként a decemberi árhoz képest. Mert amíg december havában a mesterségesen szárított tengerit 3.30 P-vel lehetett drágábban számítani az idényszerűen száraz tengeri legmagasabb decemberi árnál, addig ez a felár január hóban 2.70 P-re esőkken.

Emelkedik január 1-től q-ként 1 pengővel a napraforgómag ára is, melynek átvételi ára ezen időponttól kezdve 30 pengő, budapesti, illetve kolozsvári paritásban. (M. M. L. 1940 35. száma.)

Élelbeléptek az ipari jogszabályok a visszafért keleti területeken

A m. kir. miniszterium 9.330/1940. M. E. számú rendelete.

A Budapesti Közlöny december 22-i számában jelent meg s ugyanezen napon lépett hatályba a fent idézett számú rendelet. Főbb intézkedéseit a következőkben ismertetjük:

A visszacsatolt keleti és erdélyi területeken az ipar és kereskedelem gyakorlása tekintetében a magyar ipari jogszabályok lépnek életbe. A rendeletben említett román ipari jogszabályok alatt a visszacsatolt területeken 1940 augusztus 30-án hatályban volt ipari közigazgatási jogszabályokat kell érteni.

Azok, akik a visszacsatolt országrészekben 1940 augusztus 30-a előtt kaptak iparjogviszonyt, az ipart ennek alapján mindaddig folytathatják, amíg a m. kir. miniszterium újabb rendelettel másként nem intézkedik.

Azok, akik román iparjogviszony alapján a magyar jogszabályok szerint képesítéshez kötött ipart íznek (ilyen a darálási és molnáripar is), iparüzletük áthelyezése esetén sem kötelezhetők a magyar jogszabályokban megállapított szakképzettség igazolására. Ha pedig iparukat abbahagyták, annak újabb gyakorlására a magyar jogszabályokban megszabott szakképzettség igazolása nélkül kaphatnak iparjogviszonyt, ha az önálló iparüzésnek a magyar jogszabályokban megszabott egyéb feltételeit igazolják.

Azok, akik a magyar jogszabályokban megszabott tanonci és segédi szakbavágó gyakorlattal rendelkeznek és 1940 augusztus 30-a előtt mesterkönyvet szerztek újabb mestervizsga letételére nem kötelezhetők. Ezek, ha a képesítésen felül a magyar jogszabályokban meghatározott egyéb feltételeket is igazolják, üzletvezetőkül alkalmazhatók és tanult iparuk önálló üzésére iparjogviszonyt kaphatnak.

Azoknak, akik akár azért, mert okmányaik elveszttek, akár azért, mert az 1940 augusztus 30-a előtt teljesített tanonci és segédi szakbavágó gyakorlat tartamát igazoló okmányt rajtuk kívülálló okból szerzeni nem tudták az iparhatóság kérelmére legfeljebb egy év tartamára szóló hatállyal, iparuk gyakorlására ideiglenes iparigazolványt, illetőleg iparendélyt adhat.

Ha valamely közkereseti vagy betéti társaságba, amely 1940 augusztus 30-a előtt kapott iparjogviszonyt, új tag, vagy beltag lép be, a társaság az ipart csak abban az esetben folytathatja, ha az ipar önálló gyakorlásához a magyar jogszabályokban, illetőleg

a jelen rendeletben megállapított feltételek az új tag személyében meg vannak.

Azok, akik a román ipari jogszabályok alapján kötött tanviszonyt 1940 augusztus 30-a előtt szabályosan befejezték, a segédi vizsgálat letételének igazolására nem kötelesek.

Akik munkakönyvvel el vannak látva, munkakönyvüket 1941 június 30-ig használhatják. Ugy ezeket, mint azokat is, akiknek nincs munkakönyvük, eddig az időpontig a magyar jogszabályoknak megfelelő munkakönyvvel kell ellátni.

Azok, akik a románoktól a magyar jogszabályok szerint képesítéshez kötött ipar gyakorlására képesített üzletvezető alkalmazásának kötelezettségével kaptak jogviszonyt, iparukat ezentúl is csak képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatják.

A visszacsatolt területeken 1940 augusztus 30-a előtt kiadott telepengedélyek hatályban maradnak. Azok a telepek pedig, melyek a román jogszabályok szerint nem voltak telepengedélyhez kötve, telepengedély nélkül tarthatók fenn abban az esetben is, ha létesítjük a magyar jogszabályok szerint telepengedélyhez van kötve.

A felállítandó ipartestületekről, azok szervezéséről és működéséről az iparügyi miniszter fog rendelkezni.

Mikor jár nagyobb fizetési szabadság az előléptetett alkalmazottnak?

Ezt a többször vitatott kérdést a m. kir. iparügyi miniszter a Magyar Munkaadók Központjához intézett, 1940 november 9-én kelt leiratával a következőképpen döntötte el:

„A 3.000/1938. Ip. M. számú rendelet 27. §-ának utolsó előtti bekezdésében foglaltak értelmezése szerint az alacsonyabb kategóriából magasabbra előléptetett, vagy beosztott alkalmazottnak a fizetési szabadság szempontjából számbaveendő szolgálati idejébe az alacsonyabb kategóriában eltöltött szolgálati idejét be kell számítani, azzal a korlátozással, hogy az alkalmazott az idézett rendelethez negyedik, illetőleg ötödik bekezdése szerinti hosszabb szabadság-időt csak akkor követelheti, ha újabb beosztásában már egy éven át teljesített szolgálatot.”

Malomfelvonóhevederek
szállítóhevederek,
géphajtókötetek,
végtelenül szövött
géphajtószíjak
pamutból és teveszörből
minden méretben és szélességben
HELLE ANTAL Cégtulajdonos: SCHRENK MÁTYÁS
hevederszövő-, kender- és sodronykötélgár
Rákospalota, Bocskay-utca 124. sz.

Egy a malomépítéssel, mint főbb malom műszaki vezetésében szerzett 28 évi gyakorlatomra való hivatkozással, vállalom a következőket: Malom üzemellenőrzését, Gépeknél és telepeknél műszaki hibák kiküszöbölését gazdaságos üzem szempontjából, Malomüzemi tanácsot adok. A helyi viszonyokhoz idomított búza, rozs, tengeri stb. malomok és hántolóüzemek részére minőségi és magashozamú diagrammok készítését, Malomok beállítását és irányítását, Gazdaságos és helyet megtakarító malomépítést és átalakítást.
Trapp Vendel
malomipari szakmérnök
BUDAPEST, XII, HIERONYMI-ÚT 30/B. TELEFON: 157-819

SZIVÓGÁZMOTOROK
FA, FASZÉN
ÉS BARNASZÉN-
tüzelésre,
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR ÉS GÉPGYÁR
MARTOS ÉS HERZ
Budapest, XIV., Erzsébet királyné útja 87.

A margarin, növényi ételsír és ételolaj-készítőiparban az ország egész területén fizetendő legkisebb munkabérek.

A m. kir. iparügyi miniszter 57.015/1940—XIII. Ip. M. szám alatt megerősítette az illetékes bizottságnak fenti iparok tekintetében fizetendő legkisebb munkabérekre vonatkozó alábbi határozatát:

Az ország három területi csoportra oszlik. I. Budapest székesfőváros, továbbá Kispest, Budaörs, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Újpest megyei városok, valamint Albertfalva, Budatétény, Cinkota, Csepel, Békásmegyér, Budakalász, Mátyásföld, Nagytétény, Pestújhely, Rákoskeresztúr, Rákosszentmihály, Sashalom és Soroksár községek. II. Az I. területi csoportba nem tartozó többi törvényhatósági jogú és megyei város. III. Az ország egyéb területe.

A fizetendő legkisebb munkabérek:

A) férfi munkás:

	I.	II.	III.
	területi csoportban órabér fillérben		
1. Segédmunkás	44	40	35
2. Betanított munkás	55	50	44
3. Előmunkás, munkaegyesítés jogán, vagy házilagos munka címén foglalkoztatott ipari szakmunkás	65	58	52
4. Tehergépkocsivezető	70	63	56
5. Portás, éjjeliőr, irodaszolga, kocsikísérő	44	40	35
6. Kocsis	40	36	32
B) Női munkás:			
1. Segédmunkásnő 18. életéven alul	24	22	19
Segédmunkásnő 18. életéven felül	28	25	22
2. Betanított munkásnő	36	32	29

Betanított munkás vagy munkásnő az, aki a termelés folyamatába tartozó munkakörben hat havi üzemi gyakorlattal rendelkezik.

A fenti határozatban megállapított munkabérekhez hét százalékot kell hozzászámítani. A többi általános határozatok nagyjából meggyeznek az egyéb iparokban megállapított rendelkezésekkel. A rendelet 1940 december 30-án lép hatályba.

Megjegyezzük, hogy nyers, finomítatlan napraforgóolajat készítő üzemekre, olajmalmokra, de különösen kizárólag bérőolajúest folytató olajsajtoló üzemekre fenti rendelet nem vonatkozik. Csupán kimondottan olyan üzemekre, melyek margarint, növényi ételsírt, vagy pedig kifejezetten ételolajat gyártanak.

A munkahelyéről jogtalanul kilépett munkást nem lehet visszahozatni munkahelyére

A világháború alatt és előtt még hatályban volt az ipartörvény 159. §-ának azon rendelkezése, hogy azt az iparossegédet vagy gyári munkást, aki munkájából jogtalanul kilép, az iparhatóság visszahozathatja és kötelességének teljesítésére szoríthatja. Iparhatóságaink azonban ebben az időben már régen nem, vagy csak a legtrikább esetben éltek ezzel az eszközzel.

A 9.190/1920. M. E. számú rendelet hatálybalépése óta azonban már nem lehet alkalmazni a fentebb idézett törvényt. A visszavezetéshez ugyanis előbb azt kell eldönteni, hogy a munkás, illetve segéd valóban jogtalanul hagyta-e el munkahelyét? Mivel pedig a 9.180/1920. M. E. számú rendelet 1. §-a szerint a szolgálati szerződésből felmerült jogviták a bíróság hatáskörébe tartoznak, a rendelet, ha nem is kifejezetten, de gyakorlatilag elvette az iparhatóságok azt a jogát, hogy az esetleges szerződészegést s ennek folytán a jogtalan kilépést megállapítsák, e nélkül pedig nem élhetnek az idézett §-ban biztosított szankcióval.

Igy tehát az idézett törvényt csak hatóságaink már több mint két évtized óta egyáltalában nem is alkalmazzák. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter pedig már több esetben, különösen munkarendek felülvizsgálatával kapcsolatban kimondotta, hogy az ipartörvény 159. §-ának hatálya megszűnt.

Malomépítést és átszerelést
legelőnyösebben vállal **Báling István**
molnármester malomépítő vállalat,
Németboly, Baranya megye

Az első magyar molnárkongresszus 1902-ben

Irta: DR. OLTÍ VILMOS.

Az 1890-es évektől kezdve egyre inkább érezte szervezettségének hátrányait a hazai vidéki malomipar. A fővárosi nagymalmok érdekei fölött erős, jól működő érdekképviselet: a Magyar Fővárosi Malomegyesület örködött. A vidéki malomiparnak azonban csak két tengődő, aránylag kevés üzem felületi érdekképviseleti szervezete volt: az egyik a Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete Szegeden, a másik pedig a Magyar Vidéki Malomipari Egyesület Budapesten.

A századforduló évében az ú. n. őrlelési forgalom — a Balkanról, főleg azonban Romániából őrleés véget behozott búza mennyisége — jelentősen megnőtt. Egyes malomüzemek, hogy foglalkoztatottságuk régi mértékét fenntarthatassák, egyre élesebb versenybe kezdtek. A verseny mindig áldozatokkal jár. Minél több malom és minél élesebb eszközökkel vett részt a foglalkoztatottságért folyó küzdelemben, annál súlyosabb terhek zúdultak rájuk. 1901-ben az egészségtelenné fajuló küzdelem tompítására egyes városok, körzetek malmait egységre lépték, megállapodván a búza és őrleményárakban, főleg pedig a vámörlelés díjában. Legelőször a jelentősebb alföldi malomipari gécpontokban: Hódmezővásárhelyen, Cegléden, Kecskeméten, majd Budapest környékén, Miskolcon és Nyíregyházán létesültek ilyen körzeti, kartelszerű megállapodások a túlzott verseny tompítására.

Bene György hejőcsabai molnár a Molnárok Lapjának 1902. január 4-i számában közzétett levelében már további szervezkedési lépéseket sürget. „Az ország különböző részein a kis malomérdekeltségűek között mozgalom indult meg és máris sokan belátják, hogyha összedugtot kézzel nézzük, hogy közöttünk azon áldástalan verseny mennyire nagy arányokat ölt, pusztulásnak nézünk elébe.

Itt van most rá az alkalmas idő! Hasson oda minden illetékes egyén, hogy elsősorban is az ország központjában, Budapesten egy országos érdekelet sikerüljön és aztán egyes üzlettel alakuljunk, aztán együttműködésünkre csináthatjuk vámörlelésünk működését, eljárását, vámtarifáját. Aztán magától jön minden. Könnyen előremozdíthatjuk ügyünket, hogy egységtenciókat biztosítsuk, ha egymást valamennyien ismerjük és megértjük. Alakíthatunk akkor magunknak bankot, közraktárt, közvetítési irodát, szóval minden jót és üdvöset kivívhatunk, ha egy testülettel alakulunk.”

A Molnárok Lapja január 18-i számában Jutassy Ödön még továbbfejleszti a kérdést, kimondván: 1. Gyorsan meg kell alkotni a vámmalmok egyesületét. 2. A központban agitációs és szervezési munkálatakat vezetőséget kell állítani. 3. Az országos kongresszus bizon meg minden járásban egy vagy több kartársat a szervezéssel az ottani legszűkebb körben.

1902. január 21-én Jutassy Ödön, a Molnárok Lapja szerkesztője magára vállalja az országos molnárkongresszus előkészítését. Július 5-én már felhívást küldt az országos malomiparosok részére, amelyben a fennálló bajok gyökereit abban jelöli meg, hogy: „Nem volt a vidéki malomiparnak érdekképviselete, kemény akaratú és megdöntött lelki vezetők hiányoztak, akik megadták volna a segítés módját és megjelölték volna az orvoslás útját.” 1902. szeptember hó 7. és 8. napjára Budapestre kongresszusra hívta össze a vidéki molnárságot.

A kongresszus anyagát Nyíregyházán, Jászberényben, Szabadkán, Aradon, Kolozsvárott és Hódmezővásárhelyen megtartott előértekezleteken állították össze. Érdekes átfutni az első országos malomipari megmozdulás programját, amely egyúttal a hazai malomipar 4 évtized előtti fő problémáit öleli fel:

1. A kongresszus ünnepélyes megnyitása szeptember 7-én (vasárnap) a Tattersal fedett csarnokban délután 9 órakor.
2. Javastat és tanácskozás az együttműködésről.
3. A porlás (páholás) százaléknak egyöntetű megállapítása.
4. A kocsizás (csuvarozás, őrleendő gabona összehordása) megszüntetése a tisztességtelen versenytörvények keretében.

Szeptember 8-án, hétfőn d. e. 9 órakor:

1. A molnárság gyakorlatának képzéséhez kötetése a jövőben.
2. A telepengedélyek esetleges és lehető korlátozása.
3. Molnárskola és szaktanfolyamok.
4. A vízjogi törvény revíziója malomipari szempontból.
5. Tarifális, szállítási és adózási visszásságok.
6. Kapcsolat a hazai kereskedelmi malmokkal és közgazdasági tényezőkkel.

A vasárnapi munkaszünet kérdését is eredetileg fel akarták venni a programponatok közé, de miután az augusztus 30-i előkészítő bizottsági ülésen az ellentétes véleményeket nem sikerült áthidalni, levették a napirendről.

Egyébként az augusztus 30-i előkészítő bizottsági ülésen — amelyre 34 vidéki malmos utazott fel — Zsurkó Ferenc, Szabó István, Illés Ferenc stb. felhívására után elhatározták, hogy „Országos Molnáregyesület” kell alapítani, amely a kongresszuson hozott határozatokat végrehajtani igyekszik majd.

Egyébként akkor már biztosítva volt a kongresszus sikere, mert augusztus 30-ig meglepően sokan, közel 1400-an jelentkeztek részvételre.

A kongresszus programjában folyt le szeptember 7-én és 8-án. Hogy mekkora visszhangot keltett a hazai molnárság körében, azt híven jellemzi az összejutottak hatalmas száma. Az első napon körülbelül 2100-an, a második napon pedig mintegy 1700-an vettek részt az üléseken. Az üléseken a kereskedelmi miniszter Téglássy István miniszteri osztálytanácsossal, a földművelésügyi miniszter pedig Radisich György miniszteri osztálytanácsossal képviseltette magát. De résztvettek a kongresszuson a már meglevő érdekképviseletek, sőt a három működő malomegyesület elnökei a kongresszus tb. elnökévé választották.

Az együttöltő vámörlelésről Sándor Móric nyíregyházi malomtulajdonos tartott előadást. A malomipari adózási, biztosítási és tarifális viszonyokat Kátóna Béla közgazdasági író ismertette. Pfeiffer Ignác műegyetemi m. tanár a kazántápvíz és a kazánok okszerű elhárításáról értekezett. A molnárság gyakorlatának képzéséhez költéséről Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója tartott előadást, a telepengedélyek korlátozása ügyében Deutch Adolf tiszalóki malomtulajdonos szólalt fel. A molnárság és szakoktatásról, nevezetesen a malomipari szaktanfolyamokról és molnárskoláról Gruber Ferenc sepsiszentgyörgyi főmolnár és Döri Ottó budapesti korpakereskedő tartott előadást. A vízjogi törvény malomipari szempontból való revízióját dr. Bende Béla budapesti ügyvéd sürgette. A csuvarozásnak a tisztességtelen versenytörvény keretében való megszüntetését Jutassy Ödön szerkesztő szorgalmazta.

A kongresszus munkatervéből láthatjuk, hogy sok mai probléma már 40 évvel ezelőtt is foglalkoztatta a malomipart. Egyesek közülük már részben vagy teljesen megoldódtak, mások, mint például a csuvarozás, az egységes vámolás, tarifális kérdések, molnárskola felállítás stb. még megoldásra várnak.

Nehéz évtizedeket élt át és sok gazdasági hullámmal kellett megbírkóznia a hazai malomiparnak. A nehéz években is talponmaradás, a szívós ellenállás azonban a szebb jövő zálogát rejti.

20 évi bel és külföldi gyakorlatomra támaszkodva vállalom dunántúli kis- és nagymalmok üzemellenőrzését, beörleését. Terveket, gazdaságos rekonstrukcióra és versenyképes lisztekre. Saját érdekében cselekszik, ha 82—85%-os kiörlelésre útmutatásom szerint tér át.

Vörös Gyula
üzemvezető főmolnár
KAPOSVÁR, MALOM-UTCA 10. TELEFON: 827

Kálmán - MEDICAGO
mindent öröl!

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-u. 14
Telefonszám: 114-006 és 117-189
Összes malomszükségleti cikkek megbízható beszerzési forrása

A kőborcigány vámörlése

A marosvásárhelyi molnárgyűlésen vetették fel azt a kérdést, van-e vámörlelési joga a vándorcigánynak? Illetőleg, hogy mezőgazdasági munkásnak számít-e? Természetesen a kérdés felvetője még nem ismerte kellően a hazai jogszabályokat s így nem tudhatta, hogy ennek a kérdésnek elbírálása nem a molnárokra, hanem a közigazgatási hatóságokra tartozik. A malom szerepe ebben a kérdésben teljesen tisztázva van, mint az a következőkből kitűnik.

A vámörlelési jogosultságot az 1500/1937. P. M. számú rendelet 4. §-a szabályozza. Ennek 6. pontja szerint vámörlelésre jogosultak: „az időszaki mezőgazdasági (részes, sommás, napszámos) munkások, ideértve a cséplőgépvállalkozókat és a gépnél alkalmazott munkásokat is, az 5. §-ban említett igazolvány alapján háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre, tekintet nélkül arra, hogy a gabonát munkadíj fejében természetbeni járandóságként kapták, vagy vásárolták”.

Az 5. §. (1) bekezdés szerint az előbbi pontban felsoroltak minden esetben és a malomban minden őrleés alkalmával, lakóhelyük községi előljáróságának (a város tanácsának) igazolványával kötelesek vámörlelési jogosultságukat igazolni. A malom tehát csak ilyen igazolás felmutatása ellenében vállalhatja el a 6. pontban felsorolt személyek gabonáját vámörlelésre vagy vámcserére.

Ugyanek az 5. §. írja elő (3), (4) és (5) bekezdéseiben a községi előljáróságok teendőit a vámörlelési igazolvány kiállításának tekintetében. Így az igazolványban a többek között fel kell tüntetni az igényjogosult nevét, életkorát, foglalkozását (több foglalkozás esetén valamennyit), lakóhelyét község, utca, ház- (helyrajzi) szám szerint, felesleg nevét, az igényjogosultságot megállapító foglalkozás vagy jogviszony megnevezését, a közös háztartásban élő családtagok számát. Az új lakóhely községi előljárósága a területére költözött mezőgazdasági munkás részére új igazolványt csak abban az esetben állíthat ki, ha a kérelmező az előző lakóhelye szerint illetékes hatóság bizonyítványával igazolja, hogy előző lakóhelyén igazolványt nem adtak ki részére. Hogy pusztán már ez az előírás magában véve is valószínűtlené teszi azt, hogy valamely községi előljárósága, vagy város tanácsa kőborcigánynak vámörlelési igazolványt állítson ki, azt felesleges magyaráznunk.

Pedig a kőborcigányok túlnyomó része főként földmunkából és alkalmi mezőgazdasági munkából keres s így vámörlelésre jogosult lehetne. Azonban, ennek elbírálása nem a malomra, hanem a községi előljáróságára tartozik.

A malom minden esetben és saját érdekében köteles vámörlelési igazolványt kérni a 6. pontban felsorolt személyektől. A 183.960/1934. P. M. számú rendelet ugyanis kimondja a malom egyetemleges felelősségét a jogosulatlan vámörlelésből kifolyólag és csak abban az esetben menti fel a felelősség alól, „ha az őröltető, akiről a nyomozás később kideríti, hogy vámörlelésre nem volt jogosult, az őrleés alkalmával az 1934. évi 2.800 P. M. számú pénzügyminiszteri rendeletben előírt községi bizonyítvánnyal igazolta a malom előtt vámörlelési jogosultságát”.

WOLFNER
GÉPSZÍJ
VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

A gabona helyes tárolása

Nemcsak a rossz termés, hanem a kivételesen nedves évről is megnehezíti a malomok helyzetét. Mi is főbbiben írunk azokról az általános panaszokról, melyeket a malomba érkező sok nedves, gyakran esirás gabona okozta kellemetlenségek váltottak ki az érdekeltekből. De ha már megvan a baj, akkor ne tetézzük még ezt gondatlansággal és hanyag tárolással, hanem igyekezzünk arra, hogy a tárolás alatt helyrehozzuk azt, ami még helyrehozható, illetőleg, hogy a nagyobb bajoknak és to-

vábbi károsodásnak lehetőleg elejét vegyük.

A raktárhelyiségek abszolút tisztántartása mellett mindenekelőtt arra figyeljünk, hogy a tároló gabona az évszaknak és a gabona víztartalmának megfelelő magasságban legyen felhalmozva. Erre nézve sok évtizedes, gazdag tapasztalatok állnak rendelkezésre. Az alábbi táblázat mutatja, hogy időszakonként milyen víztartalom mellett milyen magas szabad felhalmozni a tároló gabonát és milyen időközben kel azt lapátolni:

Időszak	Vítartalom			
	15%-ig	18%-ig	20%-ig	20%-on felül
november—február	130 cm magasán 4 hetenként 120 cm	120 cm kéthetenként 100 cm	100 cm kéthetenként 80 cm	30 cm kéthetenként
marcius	kéthetenként 100 cm	hetenként 80 cm	háromhetenként 60 cm	25 cm kéthetenként
április	hetenként 80 cm	kétszer hetenként 60 cm	háromszor hetenként 40 cm	
május—június	hetenként 60 cm	kétszer hetenként 40 cm	háromszor hetenként 30 cm	25 cm kéthetenként
július—augusztus	háromszor hetenként 100 cm	négyszer hetenként 80 cm	négyszer hetenként 60 cm	
szeptember—október	hetenként	hetenként	háromszor hetenként	

Egy egészen rövid időre, kényszerűségből a csak kisegítésképpen történő másfél méterig terjedő felhalmozás nagyobb hajtt még nem csinál. Azonban ennél magasabbra való felhalmozást minden körülmények között kerülni kell, ha csak nem akarunk érzékeny anyagvesztéseket szenvedni.

Semmi esetre sem szabad annak előfordulnia, hogy magas víztartalmú, bármiféle gabonát 2-3 méter magasra felhagyjanak és hetekig, hónapokig útlapátolatlanul hagyjanak. Az ilyen gabonarakás úgy összeáll, mint egy fal, megpenészedik, kiállhatatlan dolhszogat kap és csak csákánnyal és ásóval lehet szétjélezni. Nagyon érzékeny veszteségektől magát megóvándó, mindenki, aki gabonát tárol, vagy a tárolásra felügyel, tartsa első kötelességének a gabona

leggondosabb betárolását, szak- és szabályszerű kezelést és megdolgozását, valamint mozgását és lapátolását. Nemkülönbön a hőfok, nedvességtartalom esetleges penészgombaképződés, de különös gondossággal esetleges elődielek figyelését.

A felsorolt rendszabályok pontos betartásával nemcsak elképzelhetetlen mennyiségű gabonát lehet megmenteni, hanem a saját károsodást is elkerülni, hanem hasznos szolgálatot tenni az országnak, mely ma egy rossz termés következményeivel és a rendkívüli idők okozta közlemezési nehézségekkel kénytelen harcolni. Mindenkinek polgári és hazafias kötelessége, hogy ebben a küzdelemben teljes erejével és tudásával segítse hazáját.

A gabonavilágpiac helyzete

A karácsonyi ünnepek alatt az amerikai tőzsdéken is teljes nyugalom uralkodott és semmiféle lenyeges változás sem történt az üzletmenetben.

Az évről alkalmából — a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése alapján — a következő összefoglaló képet adjuk az 1940/41. évi búzatermelésről és a világ búzakeresletéről.

Az európai búzatermés 385 millió q volt, az előző évi 464 és az 1938. évi 496 millió q-val szemben. A termés tehát a két előző, bőtermő esztendővel szemben 17%, illetőleg 22%-kal csökkent.

Északamerikának rendkívüli bő termése volt. A termés 372 millió q-ra becsülhető, az 1939. évi 343 millió és az 1938. évi 355 millió q-val szemben. Az idei termés eredmény a legjobbak közé tartozik és csak az 1928. évi rekordtermés tesz túl rajta.

Az ázsiai kontinens is bő terméssel dicsekedhetik. Ázsia egész búzatermése — Kína, Irak és Irán búzatermése nélkül — 192 millió q-ra becsülhető. Ez valamivel több, mint az előző két esztendő, melyek egyébként az ázsiai kontinens eddigi legnagyobb búzaterméseit hozták. Az idei termés is 20%-kal múlja felül az 1933/37. évi öt éves átlagot. Kínából származó magánjelentések szerint az idei termés valamivel jobb volt az előző évi igen gyenge termésnél.

Afrika búzatermése 40 millió q-ra tehető. Ez az előző évről szemben 12% esőketlenést jelent ugyan, de még mindig egyike a legjobb afrikai termésnek.

Délamerika előreláthatólag 75 q búzatermést fog betakarítani az 1939. évi 48 millió és az 1938. évi 109 millió q-val szemben.

Ausztrália és Újzéländ termése alig tesz ki 36 millió q-t, amivel szemben 1939-ben 60 millió, 1938-ban 44 millió búzája termett.

Az Intézet a négy nagy búzaexportáló állam, Kanada, USA, Argentína és Ausztrália 1940 augusztus 1-én az előző terméséből megmaradt búza exportfeleslegét több mint 200 millió q-ra becsüli, szemben az 1939 augusztus 1-i 155 millió és az 1933 rekordesztendő 191 millió q exportfeleslegével szemben. Nevezeti országok borszükségletének levonása után, az új termésből kerek 160 millió q kiviteli többlet marad s így csupán ennek a négy országnak 360 millió q exportfelesleggel kell megbirkóznia a régi és az új termésből kifolyólag.

A Dunai Államok feleslege bár igen gyenge a folyó évben, mégis arra lehet számítani, hogy a különböző kisebb exportáló államok a behozatalra szoruló államoknak jóval több, mint 10

millió q búzával lehetnek segítségükre. Így a világ búzakeresletét illetően számításba véve a termés kezdetén úszó mennyiségeket is — eléri a 380 millió q-t s ezzel eléri az 1928/29. termésv rekordját, amivel a világ búzaváltására tudvalevőleg komoly fordulatot vett. Abban az időben azonban olyan erős volt a behozatali államok kereslete, hogy az akkori felesleg legnagyobb része el volt helyezhető.

Azóta a kereslet is erősen csökkent és az utóbbi években 140-160 q között ingadozott. — Minthogy pedig a legtöbbet importáló államok az idén el vannak vágva a behozatal elől, előre is látható, hogy az import mélyen az utóbbi évek eredményei alatt fog maradni és aligha fog 130 millió q fölé emelkedni.

Mindebből arra következtet az Intézet, hogy a jelenlegi termés végén, 1941 augusztus 1-én, a búzaexportállamok, de különösen Észak-amerika búzafelhasználói óriási nyomást fognak gyakorolni a világpiacra.

...senki többlet? — harmadszor!

Jó néhány évvel ezelőtt általános derűt kellett egyik vidéki városban az az eset, hogy a bíró árverést tűzött ki a hagyatéki tárgyak között levő készpénzre. Mielőtt azonban az árverési hirdetmény kimert volna — a leíró figyelmeztetésére — a pénzárverés elmaradt. Mai napig sines megállapítva azonban, hogy a kikiáltási ár mennyi lett volna.

Ehhez hasonló eset történt most egyik Tiszparti városban. A városnak volt három vagón búzája, s miután pénzre volt szüksége — s búzára nem, elhatározta, hogy értékesíti. Igen ám, de közvagyonról lévén szó, az értékesítésnek meg vannak a maga módjai és formái, így tehát a hivatalos út betartásával a három vagón búzára nyilvános árlejtést hirdett azzal, hogy a búzát a legtöbbet ígérőnek fogja eladni.

Ismeretesek a búzabeszerezési nehézségek, tehát nem kétséges, hogy több lesz a vevő, mint a búza. De ismerjük a rendelkezéseket is (a város ügylátszik nem) minimális és maximális búzáarak vannak érvényben. Mindenki biztos benne, hogy a búzáért a maximális árat mindenki meg fogja ígérni. Tehát holtverseny lesz. Mit csinál ez esetben a város, miután az árlejtésben nincs intézkedés, hogy holtverseny esetén miként fognak dönteni?

Hogy a dilemmába jutó város gondjain segítségül, azt ajánljuk a városnak, sürgősen írjon ki új árlejtést, intézkedjék ebben a holtverseny feltételeiről is, esetleg küldjék meg ezt az árdrágító felhívást az Árkormánybizottságnak is, mert ha ezt elmulasztják, könnyen előfordulhat, hogy a versenyben — indulás nélkül is — az Árkormánybizottság lesz a győztes.

Gépszíjak, varrószíjak, szíjragasztók, szíjbalzsamok, Dufour szita- és darasejlemek, drótszövetek, lámpabél, filc, flanel, lakkvaszon, kartácszeg, hevederek, serlegek, plombák, csavarok, FAG golyóscsapágyak és házak, szíjtárcsák, csapágyfémek, Arconal golyóscsapágyzsír.

Az összes malomfelszerelési és műszaki cikkeket szolid napi áron szállítjuk.

MŰSZAKI ÉS KERESKEDELMI TÁRSASÁG

HORVATH ES MIKLÓS
DEBRECEN, HUNYADI-UTCA 17-19. SZ. TELEFON: 24-25
Sürgőny cím: „MUKETAR”, Debrecen

Könyvnelküli iparossegédek alkalmazása

A keleti és erdélyi országrészek visszacsatolása után, valamint a román uralom alatt maradt országrészek magyar lakosságának menekülése következtében számos malomban jelentek meg menekült molnárok, akik munkát, alkalmaztatást kértek. Legnagyobb részüknek csak rendőrségi jelentkezési igazolványuk van. Olyan okmánnyal azonban, melyből szakképzettségük is kitűnik, csak elenyésző számban rendelkeznek. Különösen olyannal, melyből a hazai törvények által előírt módon lehet megállapítani szakképzettségüket.

Bármennyire is szeretne a magyarországi molnárság a nehéz helyzetbe került molnártársain segíteni, az sokszor alig lehetséges, mert a törvények kötelezően írják elő — még ideiglenes alkalmaztatásnál is — a szabályszerűen kiállított munkakönyv felmutatását, illetőleg az iparhatóságnál való bejelentését.

A legtöbb ilyen menekült munkakereső azt állítja, hogy iratait menekülés közben elvesztette, vagy hogy azokat a határátlépésnél a románok vették el tőle.

Mint értesülünk, az ipartestületek egy része úgy oldotta meg a kérdést, hogy a hozzáférhetőknak egyelőre ideiglenes igazolványt állít ki, hathavi érvényvel. Az igazolvány szövegében fel van véve, hogy tulajdonosa a munkakönyv kiállításához szükséges iratokkal nem tudta felmutatni s ezért állítottat ki — bejelentési kötelezettség mellett — az ideiglenes igazolvány arra az időre, amíg tulajdonosa szabályszerű, szakképzettségét is igazoló munkakönyvet szerezhet.

Mivel a menekült munkavállalók munkakönyv hiányában mindenféleképpen hátrányos helyzetbe kerülnek, mert sem állandó álláshoz, sem képességeiknek megfelelő beosztáshoz rendszerint nem juthatnak, az IPOK az iparügyi miniszterhez fordult megfelelő utasításért.

A csendestárs az 1939. évi IV. törvény cikk szempontjából

A csendestárs elbírálása a zsidótörvény végrehajtásának szempontjából számos vitára és bizonytalanságra adott okot. Ezért szükségesnek tartjuk ismertetni az Értelmiségi Ügyek Kormánybizottságának ebben a kérdésben folytatott gyakorlatát a következőkben:

Közkereseti társaságnál, betéti társaságnál, illetőleg egyéni cégnél csak háromféle jogcímen lehet az üzletben tevékenységet kifejtetni. 1. Mint tulajdonos, illetve cégtárs, szabályszerű iparigazolvány alapján. 2. Mint segítő családtag, a tulajdonos, illetve cégtárs házastársa, vérszerinti felmenő, illetőleg lemenő rokona és ezeknek házastársa minőségben. 3. Mint alkalmazott.

A fentiek értelmében a közreműködő csendestársnak vagy iparigazolványa van s akkor az öt cégtársi minőségében megillető nyereségrészesedés nem számít az alkalmazottak fizetéséhez. Vagy pedig nincs iparigazolványa s ez esetben alkalmazottnak tekintendő. Mint ilyen be kell jelenteni a kormánybizottságnál és ugyanazon szabályok vonatkoznak rá is, mint a többi alkalmazottra.

A finanszírozó társat azonban, aki tőkájával hozzájárul az üzlet viteléhez, de semmiféle üzleti tevékenységet sem fejt ki, nem kell bejelenteni.

Mikor kötelező

a fegyvergyakrolatra bevonultak visszavétele?

A rendkívüli fegyvergyakrolatra bevonult iparossegédeknek a munkába való visszavétele iránt a honvédelmi törvény (1939:II. tc.) 72. §-a intézkedik.

Ugyanezen szakasz 4. pontja azonban azt is kimondja, hogy a visszavételi kötelezettség nem terheli a munkaadót abban az esetben, ha územe az alkalmazott katonai szolgálatának megkezdése után olyan lenyeges változáson ment keresztül, amely a munkaadó számára lehetetlenné teszi, hogy az alkalmazottat korábbi munkakörében ismét foglalkoztassa, vagy ha az alkalmazott visszavétele a munkaadót vagyoni romlásba juttatná.

Az Iparügyi miniszter Úr 49.000/1940. számú rendelete Őnt is kötelezi!

Fáradt, használt olajait bérregeneráltassa cégünknel! Használt olajait megvásárlásra ajánlja fel nekünk!

VITÉZ HUNYADI LÁSZLÓ
OLAJTISZTÍTÓ ÉS KERESKEDELMI VÁLLALAT
BUDAPEST, XIII., ORSZÁGBÍRÓ-UTCA 38. TEL.: 291-545
Sürgőny cím: AURIOL

Mindenféle olajok regenerálása. Használt olajok vétele. Regenerált olajok eladása.

Motorokat, fa-, csutka- és barnaszénüzemre,

valamint gázgenerátorokat szállítunk és alakítunk. Hengerrúdsokat, csiszolókat, dugattyúkat, hengertejeket, főtengelyeket stb. készítenk.

KURUCZ TESTVÉREK GÉPIPARI VÁLLALATA
BUDAPEST, VI., ANGYALFÖLDI-U. 6. TEL.: 290-243

Műőrlő- és darálóköveket

90 év óta a legjobb minőségben készít.

Gabonahámzó k bélése garanciával

KOSSÁNYI ISTVÁN
malomkögyára,

Budapest, V, Visegrádi-utca 53. Tel: 291-494

FÖMOLNÁROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
K Ö Z L E M É N Y E I

FÖMOLNÁROKAT, VEZETŐMOLNÁROKAT és minden egyes tanult molnárt felhív a Szövetség, hogy felvételre való jelentkezésüket a Szövetség budapesti, V., Katona József-utca 14. fsz. 2. címére szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a belépési nyomtatványt azonnal megkapják a kartársak. A tagsági díj főmolnárak, kezelőmolnárak (malomkezelők) és malomtulajdonosok részére évi 10 pengő, almolnárak, molnárak és molnárségek részére egy évre 5 pengő; az egyszer s mindenkorra szóló beiratási díj 1 pengő. A szövetségi tagsággal az önképzőkori tagság együtt jár. Minden tanult molnárnak ebben a táborban a helye!

— A Főmolnárak Országos Szövetségének hivatalos helyisége Budapest, V., Katona József-utca 14. fsz. 2. Telefon: 118—489.

Társadalombiztosítási segélyezésre jogosult családtag fogalmi köre

Feltesztelte a bíróság a nőtestvére mint családtag jogosultságát a segélyre állapítsa meg. A végső fokon eljáró kir. ítélőtábla a keresetnek helyt adott a következő indoklás mellett:

A bírói gyakorlat az 1927. évi XXI. tc. 32. §-a 2. bekezdésének második mondatát úgy értelmezi, hogy a felső hiányában háztartást vezető nő alatt nemcsak a biztosítási kötelezettség alatt álló férfival házassági köteléken kívül élő nőt, hanem a háztartást vezető anyát, testvért, rokon nőt is kell érteni. (P. XVI. 3911/1940. sz.)

Egy más esetről kifolyólag a kir. ítélőtábla a mostohaanya családtagi jogosultságát nem állapította meg, azzal a indoklással, hogy az 1927. évi XXI. tc. taxatív és nem példászerűen határozza meg a családtagok körét. A mostohaanyákra tartalmaz rendelkezéseket, de a mostohaanyákra nem. S mivel taxatív felsorolás esetén a törvény kiterjesztő magyarázatának nincs helye, a mostohaanya családtagi jogosultságát nem lehetett megállapítani. (P. XVII. 3619/1940. sz.)

Egy esetben a MABI a kifizetésű biztosított édesanyjának családtagi jogosultságát azért tagadta meg, mert szerinte a felperes fizetése a sajátmaga eltartására is csak szűkösen elegendő, így a vele egy háztartásban élő édesanyja eltartását kizárólag a rokonság segélyezése biztosíthatja. Annál is inkább, mert felperes édesanyja gyógykezelését táppénzes állománya idején kérte, amikor is édesanyját a táppénzből kellett volna eltartania.

A kir. ítélőtábla végső fokon az édesanya igényjogosultságát megállapította és ítéletének indoklásában azt is kimondotta, hogy a törvény szellemével és ellentétben állónak találja a MABI azt az álláspontját, hogy a biztosított igényjogosult családtagja éppen a biztosított betegsége alatt lenne megfosztható a segélyezésről pusztán azért, mert a biztosítottnak a betegsége alatt csupán a táppénzből kell magát és igényjogosult családtagját fenntartania. (Mf. XVIII. 11.856/1939. sz.)

Meg nem állhatjuk, hogy a fentiekhez a magunk részéről hozzá ne fűzzük még azt is, hogy nemcsak a törvény szellemével, hanem a keresztény gondolkodással és a jó erkölccsel is ellenkezik a MABI azon álláspontja és ténykedése, hogy a kifizetésű, szegény, beteg biztosított szintén beteg és gyógykezelésre szoruló igényjogosult édesanyját cserbenhagyja, éppen akkor, amikor az anyját eltartó biztosított keresetkeltelen beteg és sajátmagát, valamint beteg édesanyját a táppénzből kellene eltartani. Jobban mondva mindkét betegnek a csekélyke táppénzből nyomorognia. Szinte gúnyszámba megy a MABI azon indoklása, hogy éppen azon okból tagadja meg az igényjogosult édesanya családtagi jogosultságát, mert a biztosított a táppénzből édesanyját nem bírja eltartani. Ez az eset is bizonyítja, hogy elérkezett a legfőbb ideje annak, hogy a társadalombiztosítási törvény alapos és a kor szellemének megfelelő revíziókat vessék alá.

„NOVOREX” b ő r s z í j
a létező legújabb hajlékony nagy szaktő száladság, majdnem nyúlásmentes, hajlékony víz- és nolló, olcsó, minden meghajlathoz alkalmas.
Egyéb gépszíjak. — Varró- és kötőszíjak.
„KRAUSZÓL” folyékony szíjkenőcs, csúszás ellen.
KRAUSZ JÓZSEF FIA, BŐR- ÉS GÉPSZIJGÁR
MARCALI, (Somogy megye). — Alapítva 1850

H I R E K

Ujévi üdvözlés

Már a második háborús üzenetű virrad reánk az újév napjával. A Magyar Molnár Lapja hű krónikása volt az óév minden eseményének. Igyekezett mindenről beszámolni, ami a molnárságot közvetve vagy közvetlenül érdekli. Minden sorával arra igyekezett, hogy becsületesen szolgálja azokat a molnárszereket, melyeket zászlajára írt. Becsületesen vette ki a maga részét a molnárság minden küzdelméből, minden igyekezetéből és munkájából.

Büszkén tekint vissza az elmúlt év egyik legnagyobb eredményére, az egységessé vált, egy táborba tömörült, összeforrott magyar keresztény malomiparra. Jogos büszkeséggel állíthatja a Magyar Molnár Lapja, hogy első elindítója, állandó szószólója és törhetetlen harcosa volt annak a mozgalomnak, mely megteremtette a magyar keresztény malomipar egyetértését, békéjét és osztatlan tekintélyét.

A keresztény magyar malomipar most már biztos alapon halad tovább a megkezdett úton. A magyar keresztény molnárság egymásra talált és kéz a kézben dolgozik a diésmultú és nagyjövőű malomipar jobb sorsáért, boldogulásáért. Ennek a jobb sorsnak, jobb jövőnek jegyében kívánunk boldog új esztendőt lapunk barátaimnak, munkatársainak, előfizetőinknek és olvasóinknak. És kívánunk nekik sok bört, bűzát és békességet!

— **Gyászhir.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, **Páll Simon** szentivánlaborfalvai malomtulajdonos, róm. kat. egyháztanácsos, Szentivánlaborfalván, f. hó 20-án rövid szenvedés után munkás életének 80. évében elhunyt. Hült tetemeit f. hó 22-én helyezték örök nyugalomra a szentivánlaborfalvi családi sírboltba. Végisztelességén a kiterjedt, előkelő rokonságon kívül a vármegye és a környék előkelősége, számtalan barátja és tisztelője, vett részt. Halálát gyermekén **Páll Ferenc** szentivánlaborfalvi malomtulajdonoson kívül testvérei, menyé, számos unoka és dédunoka gyászolja. A megboldogult nemcsak saját megyéjében, hanem az egész Székelyföldön közbeesülésben, köztiszteltben és szeretetben állott. Molnárkörökben mintaképe volt a régi tisztességes, becsületes, igaz magyarszívű malomtulajdonosnak, aki egész életét családjának, a községnek és iparágának szentelte. Az idegen megszállás alatt rendíthetetlen magyar szíjjel, reménykedő lélekkel küzdött fajáért és nemzetéért. Isten különös kegyelméből még megérthette, hogy a Székelyföld felszabadult az idegen járom alól s ismét az anyaországhoz térhetett vissza. Most már magyar földben, hazai rögalatt, megnyugodott lélekkel alhatja örök álmát. Béke poraira!

— **A lisztárjegyző bizottság új tagjai.** A tőzsdetanács legutóbbi ülésén a **Budapesti Lisztárjegyző Bizottság** szervezeti szabályainak módosításával tagjai közé iktatta a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetségét. Egyben a Szövetség jelölése alapján beiktatta a Bizottság rendes tagjai közé **Csordás János** és **Dósa Molnár László** malomigazgatókat, **Dr. Karácsony Jenőt**, a Szövetség ügyvezető-igazgatóját és **Illés Sándor** főtitkárát. Póttagokká kinevezte **Cseuz Gyula** malomtulajdonost, **Friedrich Antal** malombérlőt, valamint **Gayssler István** és **Tóth János** malomigazgatókat.

— **Strómanok alkonya.** A strómanoknak alkonyodóban van. Nemesak azért, mert a kormány kíméletlenül üldözi őket és így „tevékenységük” napról-napra szűkebb keretek közé szorul, hanem azért is, mert még ettől a hirdett névtől is meg kell válniuk. Az idegen és egyébként sem kellemes hangzású szó helyett ugyanis **Csiha Győző** gépészmérnök, a Magyar Öskeresztény Malmok Szövetségének molnárnöke a „**bujtogató**” szót ajánlotta. Ez a szó annyira magyaros, érthető és jellemző, hogy hihetetlen csakhamar ki fogja szorítani az eddigi idegen kifejezést. Így **Csiha Győző** érdeme, ha nyelvünk egy tősgyökeres magyar szóval gazdagabb és ezzel együtt egy idegen s nem szépen hangzó kifejezéssel szegényebb lesz. Reméljük, hogy az új magyaros kifejezés mielőbb be fog gyökeresedni a magyar sajtóban és közhasználatban.

— **Kiskereskedői lisztárak Romániában.** A búza népkenyérliszt legmagasabb eladási árát a kiskereskedelemben 16 leiben, a finom buzasliszt árát 32 leiben állapították meg kilogrammonként.

3-6
tonna terhet
rossz úton is szállíthat
1-2 lóval
Légengörgő
lovashocsin
Gyártja: **ORENSTEIN ÉS KOPPEL**
MAGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.
BUDAPEST, ELŐZEMENY U. 31.

— **Oroszország mint Európa gabonakamrája.** Mint Washingtonból jelenti az United Press, az ottani Kereskedelmi Hivatalban **Davies** volt nagykövet beszédet mondott, melynek érdekes része a következő: Oroszország egy óriási gabonakamra, mely a német alapossággal és szervezőképességgel megszervezte, a földet át egész Európát elláthatja gabonával. Ezt annál is inkább megteheti, mert a világ búzatermésének 50%-át, zabtermésének 55%-át és rozstermésének 70%-át Oroszország termeli.

— **Uj élelmiszeradagok Franciaországban.** Mint Vichyből jelentik, 1941 január 1-től a meg szállott Franciaországban új élelmiszeradagolás lép hatályba. A többek között a sajtóadag 50 gr, a zsiradag 100 gr, a húsadag 360 gr lesz hetenként. A napi kenyéradag 100—400 gr, kor és foglalkozás szerint.

— **Tengeriőrlemények adagolása Svájcban.** November 27-én kelt rendelet szerint december 1-től kezdődően a tengeriből készült őrleményeket is adagolják Svájcban. A malmok kötelesek a felőrlés alá kerülő étkezőtengeri 70%-ból emberi táplálkozásra alkalmas őrleményeket, úgy mint lisztet, darát és pehelyt előállítani. Ezeket a tengeri őrleményeket csak jegy ellenében szabad a fogyasztóknak kiszolgáltatni.

— **Olesőbb kenyér- és tengeriliszt keverés Olaszországban.** Az olasz lisztgazdálkodás új rendjéből kifolyólag december 1-től kezdve a kenyér árát 5 centezimivel csökkentették. A legújabb intézkedés szerint a búzát nem 85%-ra kell kiőrölni, mint eredetileg tervezték, hanem csak 80%-ra. Az ekként nyert sítőképesebb és világosabb búzalisztet 25% tengerilisztet kell keverni.

— **Stabil gőzgépezési tanfolyamot rendeznek Miskolcon.** a m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában. Érdeklődők forduljanak közvetlenül a szakiskola igazgatóságához, mely a tanfolyam időpontját és feltételeit közölni fogja.

— **Ahol kétszer aratnak egy évben.** Észak-kaukázus nagy állami mezőgazdasági üzemében ebben az évben már kétféle arattak. A termőföld jobb kihasználása végett az idén először vetették be a földeket kísérletképpen másodízben is. A kaukázusi enyhe, szubtrópusi éghajlat a kísérletnek kedvezett és nagy sikerrel járt. Először búzát vetettek. Majd aratás után kölest és tengerit vetettek, melyek teljesen beérett. A másodtermés kölestől hektáronként 7 q-t, tengeriből 17 q-t eredményezett.

— **A francia malmok foglalkoztatása.** Az állami gabonahivatal megkezdte a meg nem szállott részeken a búza kiutalását a malmok részére. Ennek folytán a nagyobb városok malmai ismét teljes üzemben vannak. A vidéki malmok azonban őrleőképességüknek csak kb. 15—40%-át tudják kihasználni a búzahiány következtében.

— **Angliában nincs fehérkenyér.** Az angol közlelmiszerügyi minisztérium közölte, hogy a fehérkenyér forgalmát teljesen beszüntette és szeptember tavaszig nincs is kilátás arra, hogy fehérkenyér forgalomba kerülhessen.

Malmának jövedelmét fokozhatja, ha kevés befektetéssel beállítja a „REX” legújabb és legfőkélefelebb vetőmagtisztító gépet, minden teljesítményre.

Arajánlattal készségeggel szolgál:
GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG
malomépítészeti, gép- és rostalemezgyár, Budapest, X., Szilávy-utca 29-30. (Gergely-u. sarok)

FELEKI
na praforgó hajtólógép
különösen bevált
Megrendelhető:
KEMÉNY MANÓNÁL
Budapest, V., Akadémia-u. 21

— Az idei olasz búzatermés minősége. A malmok megállapítása szerint az idei búza jó kiaknázási eredményt szolgáltat, annak dacára, hogy általában hektolitersúlya nem magas. Ennek folytán a kormány a búzatermelőknek — olyan búzák után, melyek az átvételi bázisul megszabott 75 kg-os súlyt nem érik el — métermázsánként és hektolitersúlyhiány kilogrammonként 0.50 líra ártérítést engedélyezett.

— Lisztporrobbanás egy hamburgi malomban. A hamburgi kikötő mellett levő Bock et Schulteféle nagy hengermalomban és gabonátárházban a lisztpor öngyulladását követően robbanás keletkezett, melynek következtében három malommunkás életét vesztette, hárman pedig súlyosan megsebesültek. A robbanás épületekben nagyobb kárt okozott.

— Orosz cukortermelés. Az „Isvestija“ jelentése szerint az idei cukoridényben október 15-ig bezárólag Szovjetországnak 41.6 millió q cukrot állítottak elő. A gyártásban 198 cukorgyár vett részt. Az említett napig 88.5 millió q cukorrépat takarítottak be. 13 millió q-val többet, mint az előző évben.

— Nagy kereslet zabkása iránt Dániában. A kenyér nem valami bőséges adagolás következtében a közönség zabkása iránti kereslete erősen megnövekedett. A malmok az előző évben 250.000 q zabot őröltek fel kásakészítés végett. Az idén már eddig több mint 500.000 q került feldolgozás alá.

— Terménybeszolgáltatási kötelezettség Svájcban. A svájci szövetségi tanács a viszonyok alakulása következtében f. év november 25-től kezdődően elrendelte a beszolgáltatási kötelezettséget a belföldi termelésű zabra, árpára és tengerire vonatkozólag. Ezen rendszabályra — az indoklás szerint — azért is szükség volt, hogy az ország tavaszi vetőmagellátása biztosítható legyen. Mentés a beszolgáltatás alól a saját ellátására és saját vetőmagra szükséges rész. Az átvételi árakat zabnál 37.—, árpánál 38.—, tengerinél 40.— frankban állapították meg 100 kg-onként. Az árak ab feladóállomás, vagy valamely környékbeli közraktárba vagy malomba beszállítva értendők. Az átvételi árak egyúttal legmagasabb áraknak lettek nyilvánítva a kereskedők zsákanként eladásainál is országsszerte és tekintet nélkül arra, vajjon bel- vagy külföldi áru-ról van-e szó.

— Francia terményárak. Mint Vichy-ből jelentik, a francia kormány a búza-, rozs-, árpa- és zab termelői árának megállapítása után a tatárka árát 190—200, a tengeri árát 200—210 frankban állapította meg. Az algiri szárított füge árát 469—715 frankban szabta meg ab Marseill.

— Az 1940. évi német gabonatermés hamutartalma. Szakkörök megállapításai szerint az idei termés gabonáinak, különösen a rozsnek 0.15—0.25%, tehát átlagosan 0.2%-kal alacsonyabb a hamutartalma az előző évinél. Míg az előző évi átlagos hamutartalom 1.8% körül alakult ki, addig az idei gabonában csak 1.6% a hamu. Ez a német malomiparnak gondokat okoz, miután Németországban a lisztjellegminta a liszt hamutartalma alapján vannak megállapítva s így minden lisztjellegnél kötelezően van előírva a minimális hamutartalom is. Ezt azonban most csak bizonyos komplikált őrési eljárásokkal képesek a malmok kihozni, minthogy a gabonaszem hamutartalmának túlnyomó része a héjban és a héj alatti rétegekben van.

Tekintse meg a

„Concordia“ gőzmalom
leszerelését

Az összes malomgépek kaphatók. Ganz hengerek 22/65, 22/80, 29/60, 29/80, 25/100, 22/125, 30/80, 30/100 hengermérettel. EMAG siksziták, Reformok, porszűrők, exhausztorok, hámozógépek, hengerróvátkelő-gépek, felvonók, csigák, transzmissziók, erőgépek, tengeri- és búzaszárító berendezések.

KENDOFF ANTAL gépészmérnök
BUDAPEST, XIII., LEHEL-UTCA 64. SZ.
Telefon: 298-036

— Követelések bejelentése. Az Üllői Hengermalom Rt. elleni követelések — mint a Budapesti Közlöny december 25-i számában közölt felhívás jelzi — különbeni igényvesztés terhe alatt 6 hónapon belül bejelentendők.

— Malombérlet. Dr. Lányi Márton miszlai vámőrlelmát f. é. december 1-től számított 10 esztendőre kibérelte Péter György főmolnár, aki a megfelelő átalakítások után azt 1941 január 2-től kezdődően saját vezetése mellett fogja üzembe helyezni. Kedves előfizetőinknek sok szerencsét kívánunk az új bérlethez.

SZERKESZTŐI ÍZENETEK

R. M. Bihar. A csillagfürt ú. n. nemesítése voltaképpen nem egyéb, mint keserű ízének eltávolítása. Erre többféle eljárást alkalmaznak. Ezek egyike, hogy két óra hosszat gőzölik s utána 48 óráig nedvesítik. Más eljárások szerint a csillagfürtöt különféle sókkal és savakkal kezelik. Ezen eljárások mellett azonban 20—35% anyagvesztés merült fel. Ezért nem igen használják ezeket a módszereket. Legújabbban a csillagfürtöt vegyszertel gyárakban egyenesen tisztá fehérjévé, mérlegmentes takarmánnyá, zsírrá, alkaloidokká és kolloidokká dolgozzák fel, miáltal az anyagvesztés teljesen elkerül. Ez utóbbi eljárás azonban természetesen malomüzembe bele nem illeszthető, sőt még melléküzem céljára sem alkalmas.

W. József, Némethad. A hajdínát 5—6 óráig át kell jó forró vízben áztatni. Ha gőz áll rendelkezésre, akkor ugyanennyi ideig gőzölni. Mindenesetre tessék egy kisebb mennyiséggel próbát tenni, hogy gyakorlatilag győződhessék meg az optimális előkészítési időről. Az így kezelt hajdínát azután jól ki kell szárítani, mire rajta a héj felrepedezik és a hámozógépen, vagy még inkább a kővön könnyen lehántolható.

B. J., gépész. A szabad ég alatt tároló szén mindenesetre szenved az időjárás behatásaitól, amennyiben a váltakozó napfény és eső a felső rétegek szétesését, morzsolódását idézi elő. Az ilyen elmozsolódott szénnek már természetesen nincs olyan fűtőereje, mint a darabos szénnek.

D. S., Kassa. Magától értetődik, hogy vizimalom vásárlásánál nemcsak a malom gépbereendezése és az épületek értéke becsülendő meg, hanem a rendelkezésre álló vízierő is megfogható és kiszámítható értéket képvisel. A vízierő értéke annak löerőteljesítményétől, a vízmennyiség állandóságától, tehát a rendelkezésre álló átlagos vízmennyiségtől függ. Viszont azt, hogy a vízierő átlaglóerőnként minő értéket képvisel, a helyi körülmények döntenek el. A vízierő a malomtól függetlenül is érték, mert azt nemcsak malom meghajtására, hanem más célokra is fel lehet használni. Ha pedig más célra akarja értékesíteni a vízenergiát, akkor a malmi épületek inkább feleltetelt, mint vagyont képeznek. A vízierő értékét növeli azon körülmény, hogy napjainkban az összes tüzelőanyagok megrágtak és azonkívül nehezen hozzáférhetők. Az értékebeesésnél szíveskedjék egy — a helyi viszonyokkal ismerős — gépészmérnök tanácsát kikérni. Megközelítő érték löerőnként 1000—2000 pengőig, a helyi körülmények szerint.

GABONA-, TERMÉNY- ÉS LISZTPIAC

Gabonapiac.

A termény- és takarmányekekben továbbra is igen szilárd volt az irányzat, azonban a kínálat oly tartózkodó, hogy csupán minimális tételek eladásáról számolhatunk be.

Gabonakészárúület.

(Az árak pesti paritásában.)

Búza, 78 kg-os	23.70	Sórárpa	24.60
Rozs, 71 kg-os	19.70	68 kg-os ipari árpa	23.20
Kukorica, új	17.60	Tak. árpa 65—66 kg	21.20
Sórárpa, kiváló	26.60	Tak. árpa középmin.	20.20
Sórárpa, elsőrendű	25.60	Zab, 41 kg-os	22.05

Vagyonváltásbúza ára; december hóra 23.70

Lisztpiac.

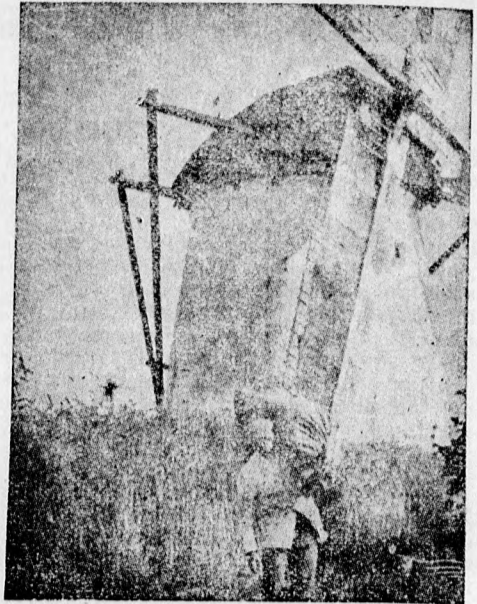
Igen élénk kereslet mellett üzletelen, miután sem a budapesti nagymalmok, sem a vidéki kisebb malmok újabb eladásokkal ninosenek piacon és csupán régi köteleteiket igyekeznek lebonyolítani.

Árak:

Finom búzakarpa	16.30—16.75	8-as búzaliszt	18.45—19.25
-----------------	-------------	----------------	-------------

Hivatalos lisztárfolyamok:

	Búzaliszt	Vidéki malmok
1. Búzaliszt:		
DARA	44.78—45.58	44.78—46.28
OGG, OG, 0	43.78—44.58	44.03—45.53
EB, EB1	31.05—31.65	31.55—33.77
SB	24.05—24.65	24.55—26.77
2. Rozsliiszt:	31.15—	31.64—33.10

Eredeti KREFELDI hernyóselyem
szitaszövetek
Magyarországon is kaphatók.
Szavatoltan elsőrangú minőség. Meglepően olcsó árak.

Vezérképviselőt:

HOFER MŰSZAKI OLAJ ÉS VILAMOSSÁGI KFT.
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ.
Telefon: 228-289

A valódi svájci

SZITASELYEM

100 év óta legjobban bevált

A selyem méterenként fenti védjeggyel van ellátva, mely védjegy garantiálja a legnagyobb tartósságot, szítálóképességet és a nyílások egyenletességét.

Beszerzési források ügyében forduljon a következő címre:

SCHWEIZ. SEIDENGAFABRIK A. G.
THAL (Schweiz)

Fa-, csutka- és barnaszén-generátorok

szívógázmotorokhoz-
Dieselmotorokhoz.

15 évi tapasztalattal eddig kb. 150 telepet szereltünk.

Dieselmotorokat felelősséggel átalakítottunk. Borsajtók, gőzealkatrészek, mezőgazdasági gépek, forgattyúengedélyek, fogaskerekek készítése.

Szilági és Diskant motor- és géppár Miskolc.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. KARACSON JENŐ

Merkantil-nyomda (Felelős vezető: Horváth Ferenc)
Budapest, VIII., Vajda Hunyad-utca 43.

EMERGÉ

gumitextil hajtósíj

A MALOMBAN IS
zavartalan munkát
biztosít!